

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-betűs sor egy sor 20 fillér,
minden következő sor 16 fillér.

Ryilttér sor 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Szombat, június 22.

Mai számunk főbb közleményei:

Felfüggesztett kitiltás.
Az ellenzék kiáltványa.
Bukik Roosevelt.
Arad város zárószámadása.
Lukács a királynál.
A pörös iparvasút.
Lészay Ottó levele.
Csakugyan nincsenek már gyerekek.
Ötven utas a Dunába fult.
Szabadiabon a Tarján-fiúk.
Áldatlan viszály.
Képviselők az utcán.
A pécskai méregkeverők.
Tarkaságok.

Ha eljön a leszámolás órája...

Arad, június 21.

Justh Gyulát, a parlamentből jogerősen kirekesztett országgyűlési képviselőt ma a rendőrök megint feltartóztatták a Ház előtt s nem engedték be a parlamentbe. Erre a vezér, a nagy és rendíthetetlen így fakadt ki:

— Majd, ha a törvénytörőket elsepri a nemzet haragja, ha eljön a leszámolás órája: önök, akik törvénytelen parancsot teljesítenek, bűnhődni fognak!

Valahogy így mondta Justh Gyula és csárdásra csapta pörge kalapját: eltávozott a parlament elől, visszahagyván haragjának rettenetes átkait és fenyegetéseit.

Már minthogy bűnhődés, deklamálta a detronizált kiskirály. Hm. Az ember tényleg megijedhetne. Szegény Pavliknak, Köpfnek, Gersichnek és Szeszlérnek, csakugyan bor-

sódzhatnak a háta, hogy mi lesz vele, ha tényleg Justh Gyula miniszterelnök lenne még valaha. Bizonyosan lenyakaztatná, vagy legalább ölmos kamarába csuktatná őket.

No, de talán még sem. Nem olyan forró ez a Justh Gyula, amikor levesből hussá változik. Az ember egy kicsit megvakarja a kurucot s megtalálja alatta a labanc-multat. Pavlik és Gersich rendőrfelügyelő urak visszagondolhatnak a koalíciós időkre és megnyugvással fogják megtanulni, hogy az a bűnhődés, amit Justh Gyula méltó dühében kilátásba helyezett, nem olyan szörnyűséges.

Mit nem mondtak Justhék, Apponyiék a „darabont időkben“ Fejérváry Gézára és társaira? Kuttyák, martalócok, fenevadak, megálljatok, majd lesz ne mulass, ha elseper beneteket a nemzet haragja és mi jövőnk uralomra! Egyenesen kettévágunk, megeszünk, vagy az ebeknek fogunk étkül odadobni. Mi naiv lelkek, akik ámulattal néztük az ő hazafias felháborodásukat, csakugyan azt hittük, hogy a „darabontokból“ hirmondók se maradnak, hogy felássák és sóval hintik be házaikat és Fejérváry Gézát lófarkra kötve, akárcsak Zách Felicián ivadékaikat fogják az országban végighurcoltatni. És mihelyt csakugyan nekik adta a kormánypálcát a hiszékeny nemzet, nem volt Kristóffyéknek alázatosabb tisztelője, mint ők. Ugy kerülgették a Fejérváry-kormány vád alá helyezését, csak hogy hatalmon maradjanak, mint a tüzes istennyilát. Kerestek formulákat, kerteltek, hazudtak, köntörfalaztak és gyalázatos hazámulónak bélyegezték Nagy Györgyöt, meg a

többi balpárti képviselőt, akik a vád alá helyezéssel mertek a kormánynak kellemetlenkedni. A vége a szörnyű bűnhődésnek persze az lett, hogy ujjal sem nyultak a „darabontokhoz“ és mély meghajlással üdvözölték Fejérváry Gézát, amikor mint testőrkapitány a király trónja előtt állott... Ah, nem olyan rettenetes ez a bűnhődés Pavlik ur!... És Szerényi József példája sem olyan ijesztő. Szerényi Józsefből csináltak államtitkárt. Majd felfalták Justhék szegényét. Kifogjuk taposni a belét — üvöltöttek. És Szerényi József lett a legkedvesebb emberük, ő lett Kossuth Ferenc jobbkeze, jobblába, mindene. A legvéresebb oroszlanok nála járták ki apró üzleteiket. Soha nem volt olyan visszatartó hizelkedés és halandó imádás, mint amivel Szerényit körülvették... Az a bűnhődés nem olyan velőtrázó Pavlik ur! És Boda Dezső! A debreceni királyi biztos! Akit úgy gyűlöltek, kivették maguk közül, amiért kötelességét teljesítette. Megtették, kinevezték Budapest főkapitányának, vele őriztették becses testi épségüket, vele irtották, szabdaltatták, pusztították a szociálistákat, általa hajtották végre az éjjeli ügyészek rendeleteit a sajtószabadság nagyobb dicsőségére... Ah nem olyan halálos az a bűnhődés Pavlik ur!...

Justh Gyula büntetésétől annak, aki valaki, nincs mitől félnie még akkor sem, — ha ő miniszterelnök lenne még valaha. Ők csak a kisemberekbe gázoltak bele, ha épen hazafias lelkületüket bizonyítani kellett. Azokat a tisztviselőket, akik a nemzeti ellenállással nem akarták kockáztatni az exis-

Erkölc.

Írta: Hegedüs Gyula.

Tikkasztó, forró nyári délután volt, valamire elkerültek a társaságtól. Kirándultak az erdőbe uzsonnázni; a többiek letelepedtek, ők elmentek virágot szedni. Mert benn az erdő mélyén csudás virágok nyíltak. Igénytelen, kicsi erdei virágok, de az illatuk valami más volt, mint a hasonló virágoké. Valamikor véres csata színhelye volt ez az erdő. A derék fák mögött kegyetlen ellenségek állottak s a tisztásokon elkeseredett harc folyt. Piros, meleg vér öntözte az erdőt, a föld möhön magába szívtá a folyékony erőt s azóta más volt a virágok illata. Sokkal bódítóbb, sokkal erősebb, mint a hasonló virágoké. Finom, halk illat folyt ki belőlük, de részegítőbb volt, mint a napsugaras kelet virágzörnyeié.

Ott benn az erdő mélyében tarkállottak a csudás virágok. Klára előrefutott, leszakított egy halovány-pirosat s odatűzte a Kürth kabátjára.

— Magáé az első virág... — mondta pajkosan mosolyogva.

Kürth tréfásan meghajolt.

— Köszönöm. Majd ha elhervad, nem do-
bom el. Megfogom őrizni.

Leszakított egy virágot s odanyújtotta Klá-
rának.

— Viszonzásul. Remélem, maga is el fogja
tenni. A többi megfakult, összeszáradt virágok
közé.

— De nekem nincsen ilyen virág-gyűjtemé-
nyem! Legfőképpen ezzel a virággal kezdem...

Lassan-lassan tovább mentek. Puha, hosszú-
szálú fű borította be a földet. Minduntalan kerül-
niök kellett, mert utjakat állották a sűrű, vastag-
lombu fák. Klára egyszerre megállott.

— Hát mi lesz a virágokkal? Itt már egyet-
len egy sincsen.

— Egyáltalán kell virágot szedni? — kér-
dezte Kürth. Kettőt téptünk s ez a kettő épen
elég.

— Nem, nem... azért jöttünk el a töb-
biektől. Ha virág nélkül megyünk vissza, még azt
hiszik, hogy...

Nem folytatta tovább, elpirult és lesütötte a
szemét. Aztán hirtelen megfordult.

— Jöjjen, menjünk vissza, a virágokhoz.

Ott lehajolt a fűbe és egyenkint szaggatta a
virágokat. Kürth segített neki. Egy pár perc múlva
már egész csokor virágjuk volt.

— Elfáradtam ebben a folytonos hajlongás-
ban, — mondta Klára. Leülök egy kicsit.

Tömött, buja volt arra a fű. Puha, szinte bár-
sonyos. Leültek mind a ketten. A fák sűrű lomb-
jain keresztül odahullott egy egy napsugár. Végig-
kigyózt a zöld pázsiton, a virágokon s egyszerre
eliramlott be a sűrűbe, a messzeségbe. Tikkasztó-
an forró volt még ott az árnyékban is. A lomb-
ok elernyedten meghajlottak; a nap, ez izzó a
szikrákatszóro legyőzte őket. Nem tudtak neki el-
lentállani. Néha megrázkódtak s lejjebb csapták a
meleg levegőt.

Kürth meg a leány hallgatagon ült a fű-
ben. A meleg elbágyasztotta őket; egy pár percnyi
csöndes pihenés jól esett.

— Mire gondol? — törte meg a csöndet
hirtelen a leány.

Nagy, fekete szemében vágyak árnyai remeg-
tek. A kéjes pihenés, a csönd, fölfrissítették a vé-
rét. Sokkal erősebbnek, sokkal élénkebbnek érezte
magát.

Kürth a leány szemébe nézett. Klára a cso-
kor virágot a kezében tartotta; hirtelen lesiklott
rá a tekintete s öntudatlanul, csak hogy épen
mondjon valamit, szölt:

— Milyen szépek ezek a virágok... Olyan
erős, kábító az illatuk...

S a virágok felé nyult s közben akaratlanul
megérintette a leány kezét. Nem tudta már ak-
kor, mit csinál: magához szorította a leányt.
Klára, mintha várta volna ezt, nem ellenkezett,
lehunyta a szemét s hagyta, hogy a Kürth izzó
csókjai az arcára hulljanak.

A csokor virág szerte-szerte hullott. Nem volt,
aki vigyázzon rájuk. A piros, a rózsaszínű, a
sárga, a lila virágok lehullottak a leány ruhájára.
S a meleg, tikkasztó levegőben összetömörült az
illatuk. Rájuk hullott; körülkövályogta Kürthöt,
meg a leányt. Nyár volt, meleg volt, elernyesztő
és elzibbasztó. Vágyak jöttek; az édes halál vá-
gyai. Megsemmisülni, a forró nyárban, a meleg
csöndben. Nem tudni semmiről: szeretni egy pil-
lanatig és meghalni. Egy megrázó, diádalmas sze-
relmes pillanat és vége. Elcsöndesülni; mozdul-
atlan, érzéketlen.

A nyárban, a csöndben összelángolt a vérük.
Szerettek.

tenciájukat, Andrassy Gyula elküldte sétálni. Ezek csak jámbor kenyerüket feltő senkik voltak. Maró Gergelyt, mint Kaint üldözték végig az országon; a szerencsétlen pária csak egy nyomoruságos professzor volt. Ezeket verték, korbácsolták, hajszolták, mint a vadat, csak hogy észre ne vegyék, hogy a nagyurakat mennyire nem büntetik.

Pavliknak tehát nincs oka tartani az ő haragjuktól. Nem gerinces, nem önérzetes, nem egyenes emberek ezek. Nem elvekért, hanem a hatalomért birkóztak örök életükben.

A véderőjavaslat a Reichsrathban. Bécsből jelentik: A Reichsrath ma megkezdte a véderőjavaslatok felett a vitát olyformán, hogy az elnök javaslata alapján három csoportban fogják tárgyalni a szakaszokat. Az első csoportban az 1-40 §-okat, a másodikban a 41-88 §-okat, míg a harmadikban a Landwehr törvényt tárgyalják. Minden csoportban a letárgyalás után történik a szavazás és ennek alapján indul majd meg a részletes vita.

Bizalom a kormány iránt. Marosvásárhelyről jelentik: A város törvényhatósági bizottsága ma tartott közgyűlésén 46 szóval 23 ellen határozati javaslatot fogadott el, amely szerint gróf Tisza Istvánnak és a kormánynak bizalmukat és ragaszkodásukat fejezik ki.

Szombathelyről jelentik: A vasmegyei nemzeti munkapárt ma Ernuszt József volt főispán elnökletével ülés tartott, amelyen az országos munkapárt vezetésének és a kormánynak bizalmukat fejezték ki a parlament munkaképességének helyreállításáért.

A főispánok utiátalánya. Budapestről jelentik: A képviselőház pénzügyi bizottsága ma folytatódólagos előadásban elfogadta az államvasutak beruházására, az *Ogulin-knini* vasútra, valamint számos helyi érdekű vasútra vonatkozó törvényjavaslatot. Tárgyalták a vármegyei alkalmazottak illetményeinek szabályozásáról szóló javaslatot is. Léway Lajos báró és Sándor Pál a főispánok utiátalányát sürgették, mert igen sok teendőjük van. Jakabffy államtitkár megígérte, hogy ezt a kormány fontolóra veszi. Ezután a városok fejlesztéséről és a fővárosi rendőrség hatásköréről

Másnap kegyetlen gondolatok látogatták meg Kürthöt. Kijózanodott. A csudás virágok kábitó illata elpárolgott. A csönd, a nyár mintha egyszeriben eltűnt volna. Nem tartotta békében semmiféle kábitás. Hideg volt és józan. És őnmaga előtt bizonygatta:

— Tegnap mámoros voltam. Nem szerettem azt a leányt, csak tegnap egy pillanatra elkábultam. Egy pillanatért pedig nem lakolhatok egész életemre.

Visszagondolt egész ismeretségükre: sohasem foglalkozott vele különösebben. Klára sem mutatott iránta mélyebb hajlandóságot. Tegnap gyerekeskedtek. Jól esik néha gyerekeknek lenni. Többet voltak együtt és többet beszélgettek, mint máskor. Játszottak, elstáztak másfelé, aztán Klárának az az ötlete támadt, hogy elmegy virágot szedni. Jól van; neki jó kedve volt, hát elkíséri és segít neki virágot szedni. Aztán... aztán megfogta őket a nyár. A csönd, az illat, csudás virágú erdő. Ő épen annyira oka, min Klára. Nem ők cselekedtek, hanem a buja, a babonás nyár.

Este találkozott a leánnyal. Ugy köszönt neki, mint annakelőtte. Beszélgettek és Kürth ideges lett, amint Klára egy bizalmasabb árnyalatú szót szőtt.

— Miért beszél így velem ez a leány? — tűnődött. Mi közöm nekem hozzá? Mi jogosítja föl őt arra, hogy így beszéljen velem, egy idegennel?

A leány arcán visszatükröződött az a csu-

nek Erzsébetfalva, Kispeszt és Szentlőrinc községekre való kiterjesztéséről szóló javaslatokat fogadták el. — A képviselőház szombaton délelőtti ülést tart.

Felfüggesztett kitiltás.

— A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest, június 21.

A képviselőház ülését Tisza István gróf pontban tizenkét órakor nyitotta meg. Jelentette, hogy a parlamenti tudósítók szindikátusa azt a kérelmet intézte az elnökséghez, hogy a Háznak Pályi Ede újságíróra vonatkozó kitiltó határozatát függeszse föl.

— Minthogy a kérelemnek teljesítése semmi akadályba nem ütközik, — mondta Tisza — javasolom, hogy holnapról kezdve Pályi Edével szemben a kitiltás felfüggesztessék. A Ház ehhez az előterjesztéshez hozzájárult.

Ezután bejelentette az elnök a Ház osztályainak és bizottságainak tegnap történt megalakítását. Azokról a törvényjavaslatokról, amelyeket a bizottságok tegnap letárgyaltak, Solymossy Ödön báró, Hegedűs Loránt, Heltai Ferenc, Vadász Lipót és Haydán Imre előadók tettek jelentést.

Tisza ezután felolvastatta azt a levelet, amelyet az ellenzéki képviselők a Ház elnökségéhez intéztek és amelyben a bizottságokba és a jegyzői állásokba történt megválasztásukat érvénytelennek és közjog ellenesnek minősítik s kijelentik, hogy a megválasztást visszautasítják.

Tisza ehhez a levélhez a következő magyarázatot fűzte:

— Konstatálom, hogy más képviselők nem tartatnak távol a Ház üléseitől, csak azok, akik szabályszerűen házhatározattal kizárattak. A levélnek ezzel ellenkező állításai valótlanosságok. A Ház méltóságán aluli volna a levél többi részével foglalkozni.

Javasolja, hogy a lemondást egyszerűen vegyék tudomásul és az így megüresedett állások betöltéséről majd később határozzanak.

A Ház egyhanguan hozzájárult.

Tisza végül javasolta, hogy a legközelebbi ülést holnap délelőtti tíz órakor tartsák. A Ház ehhez hozzájárult és a holnapi ülés napirendjének megállapítása és a jegyzőkönyv hitelesítése után az ülés egy órakor véget ért.

dálkozás, amelylyel Kürth minden mozdulatát figyelte.

— Mért olyan rosszkedvű ma? — kérdezte halkan, résztvevően.

— Nem vagyok rosszkedvű, — felelte Kürth. — Ha ismerne, tudná, hogy ilyen vagyok mindig. Néha vannak pillanataim, amikor egészen más vagyok. De úgy csak tényleg pillanatokig tart. Aztán vége, semmi. Megint ilyen vagyok.

Klára nem értette meg teljesen Kürth szavait. De a bensejében már ébredezett valami halvány sejtés: elborult az arca. Szólni akart épen, amikor mások jöttek oda. Hozzájuk szegődtek és Klára nem tudott Kürthtel beszélni.

Kürth szótlan maradt.

— Kegyetlen voltam, — gondolta — de jól tettem. Egyszerre kellett megtudnia. Így sokkal jobb, mintha napokig képzeltődött volna. Legalább nem csalódik akkorát.

Mikor otthon volt, újra csak erről gondolkodott.

— Kellemetlen volt neki megmondanom, de ez volt a leghelyesebb eljárás. Így őszintén tudtára adtam a valót: nem kell kétkednie, reménykednie.

Öreg este volt már: elálmosodott. Ásitott és érezte, hogy leragadnak a szempillái.

— Becsületesen cselekedtem, — mondta és nyugodtan, meglegegedetten tért aludni.

Az ellenzék kiáltványa.

— Népámitás, ferdítés, izgatás. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 21.

Ujabb manifestummal fordul a szövetszertett ellenzék a magyar néphez. A sok tódlással és frázissal tömött kiáltvány beszámol a polgároknak „az erőszakról” s a nemzet megtorlására apellál. A kiáltványnak ez a szövege:

Polgárok! Ti küldtetek minket a magyar képviselőházba! Ti biztatok meg, hogy jogaitokat, érdekeiteket ott oltalmazzuk és szószólóitok legyünk! Igyekezünk megbízástoknak lelkiismeretesen, becsületesen megfelelni. Ellentállottunk a kormány nemzetrontó terveinek, de készen állottunk a tisztességes parlamenti békére is, mely az ország és a nép jogait biztosítja. És amikor Lukács László miniszterelnök a béke hirdetésével állott az ország elé, az egész magyar ellenzék úgy a katonai, mint a választójogi kérdésben egységes, méltányos megállapodásra jutott és azt a miniszterelnök elé terjesztette azzal, hogy ezen az alapon a békét meg lehet teremteni.

A miniszterelnök ezt a méltányos ajánlatot durván fölrugta és nyomban hozzáfogott akarátának erőszakos keresztülhajszolásához. Erre a célra eszközül ajánkozott a házszabályellenesen megválasztott házelnök: Tisza István gróf. Az események gyors egymásutánban következtek. Többrendbeli házszabálysértés után június 4-ikén a házelnök megfosztva a szólásra föliratkozott képviselőket szólásjoguktól, az erőszakos eljárása által előidézett irtózatot lármá közepette, a nemzetre óriási terheket zúdító véderőjavaslatot általánosságban, részleteiben és harmadszori olvasásban elfogadottnak jelentette ki.

A délutáni ülésen folytatta és tetézte vérlázító erőszakoskodásait. A képviselőházat rendőrökkel rakta meg. És mikor az ellenzéki képviselők a tiltakozás és fölháborodás irtózatot zarájával fogadták, kivonult a tereméből és maga helyett a rendőrök százait küldi be a törvényhozás templomába, akik körülveszik az egész ellenzékét és a törvény lábba tiprásával kihurcolják nemcsak a tanácskozásteremből, de az épületből is az önkény által megjelölt képviselőket.

Azóta ezek a szörnyű jelenetek napról-napra ismétlődtek. A főváros meg van szállva katonákkal és csendőrökkel. A képviselőházban rendőrök százai tanyáznak. A tanácskozás szabadsága megszűnt. Az országon a rettenetes fölháborodás vihára zug végig. Csúpn a gyalázatos választásokon, pénzzel és erőszakossággal megválasztott többség örjög örömeiben, hogy magára maradv, szabadon szavazhatja meg a nép terheit és a házszabályok szigorítását. Az irtózat tetőfokára hág, amikor egyik elkeseredett képviselőtársunk halálos elszántsággal golyókat röpít az elnök felé és utoljára önmaga agyába. A vérben fetrengőre bősziúlt csorda gyanánt rohan a többség több tagja és rugdóssák a szerencsétlent.

Polgárok! Alkotmányunk még a darabert időkben sem volt olyan veszedelmes támadásoknak kitéve, mint most. Az ország el van nyomva, aki meggyőződését meri vallani, az üldöztetik és most még az országgyűlési ellenzéket is fegyveres erővel némitja el a fegyveres hatalom. Az egész ország népe, mint egy ember, emelje föl szavát a zsarnoki elnyomás ellen! Magyarország népének milliói egyesítsék tiltakozó szavukat a miennkel. A nép haragjának ereje büntesse meg azokat a kevélyeket, akik galádul hazánk, nemzetünk szabadságára törnek. A szövetszertett országgyűlési ellenzék.

A kiáltványt, melyet a szövetszertett ellenzék tagjai közül száztizenheten írtak alá, az egész országban szétküldik. A bizonyos, hogy a sokat sa nyargatott, a koalíciótól kifosztott, becsapott magyar nép ettől a kiáltványtól nem lesz okosabb. Ez nem is kiáltvány. Ez egy rossz, ellenzéki vezérek, amelynél különbet fogalmaznak a két hónapos újságírók is.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal) — 367

Szerkesztőség (csak éjjel használható

melékállomás) — — — — — 151

Kiadóhivatal és hirdetés osztály — — — — — 151

Nyomda — — — — — 151

Arad város

záró-számadása.

— Száz ezer korona felesleg. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 21.

A város háztartásának mult évi mérlegét: az 1911. évi zárszámadásokat most állítják össze véglegesen a főszámvevői hivatalban. Az egyes számadási tételek és csoportok egybeállítására már elkészült és *Kilényi* János főszámvevő, valamint *Wieser* Aladár főszámvevő-helyettes előtt már együtt van a zárószámadás nyers anyaga, amelyből megállapítható, hogy az 1911. esztendő a város háztartására kedvező eredménnyel végződött. Több volt a bevétel, mint amennyire számítottak, míg a kiadások megtartották az előirányzat kereteit.

A városi jövedelmek gyarapításához legjelentősebb tétellel a községi adó járult hozzá. A községi adót mindenkor az előző évi állami adó-bevételek alapján írják elő és ez az állami adó-alap a mult évben annyira emelkedett, hogy a községi adókiivetés kerekén 262.000 koronával volt több az előírásnál. A községi adóknak ilyen nagyarányu emelkedését két körülmény idézte elő. Az egyik az, hogy a nyilvános számadásra kötelezett aradi vállalatok (szövetkezetek, részvénytársaságok) adóalapja 120.000 koronával emelkedett. Részint új ilyen nemű vállalatok alakultak, részint pedig a már meglevők erősödtek meg. Szaporodott a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok alkalmazottainak száma és jövedelme is, ami mind előmozdította az adóalapnak fenntemelt növekedését. A másik községi adó-szaporító körülmény a házbérek emelkedése. Ismeretes, hogy 1910-ben és az előző években nagy volt az építkezési kedv, a modern, magasabb lakbért jövedelmező lakások száma szaporodott. Ezenkívül sok házadómentesség járt le a mult esztendőben.

A harmadfél-százezer korona községi adó többletből azonban tetemes összeget kell levonni leírásokra. 142.000 koronát tesznek ki a leírások, amelyek az adókiivetés helyesbítése, téves kivetések és behajthatatlanná vált adók révén állottak elő. A szembeötlően nagy leírásban a legjelentősebb tétel a *Weitzer* féle vaggongyár adó-előírásából törölt 67.000 korona téves kivetés. Mindezek leírása után a községi adóbevétel *reális többlete százhuszezer korona.*

Rendkívül nagy mértékben, több mint száz százalékkal emelkedtek az átirási díjak. 1910-ben egyáltalán nem számítottak arra a városnál, hogy az aradi ingatlanok forgalma olyan arányokat ölt, amint 1911-ben tényleg volt. Ma már, a kedvezőtlen pénzügyi konjunkturák következtében megszűnt ez a nagy ingatlanforgalom, amely az elmúlt évben a nagyváradai házvásárló konzorciumot is Aradra hozta. Ingatlan átirási díjak címén mindössze 50.000 koronát irtak elő az 1911. évi költségvetésben, míg most a zárszámadás ténylegesen 115.000 korona átirási díjat mutat ki, tehát az előírásnál hatvanötezer koronával többlet.

A város jövedelmeit jelentősebb összeggel gyarapította az államsegély is, mert a városok segítésére szánt állami milliókból 1911-ben 17.500 koronával kapott többlet Arad, mint a megelőző esztendőben.

Amíg tehát a bevételi tételek csaknem kivétel nélkül kedvezőbb eredményt mutatnak fel az előirányzatnál, addig a kiadások tételeinél alig léptek túl az előírásban megállapított kereteket. A városi zárószámadás bevételi végösszegében az előírással szemben összesen 261.000 korona többlet mutatkozik. A községi adók tételénél említett leírások és egyéb tételeknél előálló kisebb leírások révén összesen mintegy 161.000 korona ke-

rül leírásra ebből az összegből, úgy, hogy a reális, valóságos zárószámadási többlet száz ezer korona. Ez már valóságos többlet, olyan összeg, amellyel a város háztartási alapjának vagyona gyarapodik.

A zárószámadással július első napjaiban teljesen elkészül a főszámvevői hivatal és akkor a törvény értelmében közszemlére teszik ki a városi háztartás 1911. évi sáfarkodásának számadatait.

Képviselők az utcán.

— Vita a rendőrséggel. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, júni 21.

Az ellenzéki képviselők ma is az Országház-kávéházban gyülekeztek s féltenekettőkor onnan vonultak a parlament elé *Justh* Gyula és *Károlyi* Mihály gróf vezetésével.

A parlament körül a rendes katonai kordon fogadta őket s *Köpf* rendőrfelügyelő a csapat elé állt:

— Parancsom van, — jelentette ki — hogy ne eressem be azokat az urakat, akiket a Házból kirekesztettek.

— Nem ismerem el törvényesnek ezt a rendelkezést — mondotta *Justh* Gyula. — Mi jogainkat akarjuk gyakorolni s ebben törvénytelenül karhatalommal megakadályoznak. Tiltakozom az erőszak ellen s törvényes uton keresek megtorlást azokkal szemben is, akik a rendeletet kiadták s azokkal szemben is, akik végrehajtották. Majd eljön még a leszámolás és a megtorlás ideje.

Most *Károlyi* Mihály gróf lépett elő.

— Reám is vonatkozik ez a parancs? — kérdezte a rendőrfelügyelőtől.

— Méltóságos uram bemehet, — volt a válasz.

— Akár bemehetek, akár nem, — mondta *Károlyi* — azonosítom magamat társaimmal. Addig nem megyek be, míg *Justh* Gyulát be nem engedik. Konstatálom, hogy jogomat és kötelességemet akarom gyakorolni s ebben megakadályoznak.

Batthyány Pál gróf fölkiáltott:

— Nohát, csak strázsálják tovább a bolondokat és gazembereket!

— Az urak visszaélnék a jogukkal, — jegyezte meg *Köpf* rendőrfelügyelő.

— Mi a jogunkkal akarunk élni s nem visszaélni, — mondta *Wesprémy* István.

— Ha ilyen hangot használnak az urak, ez visszaélés!

Ekkor a képviselők csoportjából megszóalt *Eitner* Zsigmond:

— Már megint itt állnak ezek a gazemberek? Megint az ablakba áll ez a disznó Tisza?

— Ki mondta ezt? — kérdezte *Köpf*.

— Én, — válaszolta *Eitner* — ha akarja, meg is ismétlem.

— Tudomásul veszem — mondta a felügyelő s ezzel a szóváltás véget ért.

A néppárti *Szabó* István méltatlankodott még:

— A szuronyokkal — mondta — nem lehet a közvéleményt megfordítani.

— Eljen *Justh*! Eljen *Károlyi*! — hangzott elszórtan a csoportból s a képviselők ezután megindultak a néppárt körhelyiségébe.

A csoportból kivált *Rákosi* Viktor s megkérdezte a rendőrfelügyelőtől, bemehet-e?

— A képviselő ur kizárása lejárt, méltóztassék.

Rákosi Viktor át is lépett a kordonon, pár percig elbeszélgetett az újságírókkal, de aztán visszafordult és ő is eltávozott.

A képviselők csoportja rövidesen eloszlott a különböző utcákon. *Justh* Gyula *Beck* Lajos tár-

ságában a Nádor-utca felé indult, ahol csakhamar a sarkába verődött több száz főnyi tömeg. Ezekhez csatlakoztak az utcai munkások is, akik éppen déli pihenőjüket tartották.

A tüntető tömeget *Nagy* Károly rendőrkapitány nyomon követte egy szakasz gyalogos rendőrrel s mivel a forgalmasabb helyeken a közlekedés is megakadt, többször oszlatásra szólította föl *Justh* kíséretét s csak magát a pártvezért engedte előre.

Justh a Dorottya-utcából a Fürdő utcába ment s onnan megint a Dorottya-utca felé fordult vissza. Innen a *Gizella*-téren, a *Kristóf*-téren s a *Koronaherceg*-utcán keresztül a *Kossuth* Lajos-utcaig jutott. Ezt a csavargós utvonulat azért választotta, mert mikor látta, hogy a rendőri kordonon át csak neki engednek utat, kijelentette, hogy nem kíván több jogot, mint az utca közönsége s utóbb ő maga is a visszaszorított tömeggel tartott.

A *Semmelweis*-utca és a *Kossuth* Lajos-utca sarkán már csendőrök állták útját a jórészt utcai suhancokból összeverődött tüntetőknek s egy-kettőre szétszórta őket. *Justh* erre a *Röser* féle bazár átjáróházán keresztül, ahová alig kísérté tiz-tizenöt ember, a *Károlyi*-körútra ment ki, ahol rövidesen újra körülvették az éljenző járókelők. *Justh* megköszönve az ovációt, a *Rákóczi*-ut felé fordult s a *Pannóniába* tért ebédelni.

Bukik Rooseveltt.

— Az amerikai elnökválasztás. —

Távíratí tudósítás.

Newyork, június 21.

Csikágói pénzügyi körökből a börzére táviratok érkeztek, amelyek szerint *Rooseveltnak* semmi kilátása sincs arra, hogy az elnöki állásra jelöljék.

A konvent ma kezdődött ülésén dönt a megválasztott mandátumokról s ezzel közvetve a jelölésről. *Roosevelt* még egyszer meg fog jelenni a konventben s utolsó fölhevítést fog intézni a pártokhoz. Azt fogja követelni, hogy azok a delegátusok, akiknek mandátumát az ő pártja megtámadta, a mandátumbizottság jelentéséről ne szavazhassanak. Intézkedni fog továbbá, hogy kívánságának elutasítása esetében az ő pártja kiváljon a konventből és *Roosevelt* az ő csonka konventje számára már termet is bérlett.

Csikágó, jun. 21. *Roosevelt* hosszabb nyilatkozatban kijelentette, hogy reménye szerint a konventnek becsületesen megválasztott többsége azonnal hozzá fog látni a delegátusok listájának a becsületlenül megválasztottaktól való megtisztításához. Ha ez nem történik, reméli, hogy a becsületesen megválasztottak a vezetést maguk veszik át és őt jelölnék, úgy a jelölést elfogadná. Ha néhány delegátus vonakodnék ily álláspontot elfoglalni, de a többiek jelölnék őt, ezt is elfogadná. Nincs mit igérnie a népnek a választási harcban nyújtott támogatásért.

Newyork, június 21. A republikánus konvent Csikágóban tegnap délután négy órakor (amerikai idő szerint) einapolta magát. Tegnap este az a hír volt elterjedve, hogy *Roosevelt* a hivatalos republikánus pártból ki akar lépni. Ejjel értekeztet tartott híveivel, amelyen kijelentette, hogy a konventben meg fog jelenni, de hívei nem hiszik, hogy elegendő vannak, hogy a konventet szétrobbanthassák. A rendőrség parancsot kapott, hogy *Rooseveltt* esetleg erővel távolítsa el a *Kolosz-szeumból*.

Roosevelt hívei azon a ponton vannak, hogy két táborra oszlanak s az a kérdés már most, vajon híveinek egy része Taft mellé fog-e állni, vagy pedig új jelöltet fog-e fölállítani. Root elnök kijelentette, hogy ezentúl nem fog semmiféle rendezvényt eltűrni s mindenkit, aki békétlenkedni fog, akár delegátus, akár néző, az épületből el fog távolíttatni. Root az iránt is intézkedett, hogy a delegátusok ne kezdhessenek verekedést.

A pécskai méregkeverők.

(Az aradi ügyészség vádirata. — Mikor tárgyalja az esküdtszék?)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 21.

Néhány hét előtt megemlékeztünk arról, hogy Keveresán Miklósné, született Hegyesán Katica, pécskai földesgazdának a feleségét letartóztatták és az aradi törvényszék fogházába szállították, mert bebizonyosodott róla, hogy férjét megmérgezte. Az asszony, míg a férje Amerikában tartózkodott, viszonyt kezdett egy pécskai fiatalemberrel és amikor az ura hazajött, terhes volt neki a férjével való együttlét. Panaszkodott Kapruczán Györgyné lippai bábaasszonynak és elmondotta, hogy szeretne az urától megszabadulni. A bábaasszony erre ugynevezett légykővet (arzen mérget) adott Keveresán Miklósnak, aki aztán ennek segítségével eltette az urát láb alól. Széleskörű nyomozás indult meg az ügyben, mert bizonyítékok voltak arra is, hogy a lippai bábaasszony több férjet öletett meg az általa adott méreg segítségével. Az aradi törvényszékhez csak a pécskai ügy elbírálása tartozik, míg a többi büncselekmény a temesvári ügyészség hatáskörébe soroztatott. Az aradi ügyészség gyorsan befejezte a vizsgálatot és Keveresán Miklósné és Kapruczán Györgyné ellen ma elkészítette a vádiratot. A vádirat Keveresán Miklósnét a büntető törvénykönyv 309. §-ába ütköző mérgezés által elkövetett egészség elleni büntett elkövetésével vádolja, míg Kapruczán Györgyné ellen, mint bűnszolgálat ellen emelt vádat. Kapruczán Kertész Miksa dr., míg Keveresán Miklósnét pedig Momák Döme dr. aradi ügyvéd védi.

A vádirat tartalma a következő:

Keveresán Miklósné a községi előjáróság és a csendőrség előtt beismerte a terhére rótt büncselekményt, de azzal védekezett, hogy nem akarta férjét láb alól eltenni, hanem mivel rossz viszonyban volt urával csupán csak fájdalmat akart neki okozni, hogy így észretérjen és megjavuljon. Szólt emiatt Kapruczán Miksának, aki egy kis üvegben folyadékot adott át neki azzal, hogy ebből a folyadékból többször adjon be urának és néhány hónap múlva vagy esetleg pár hét múlva is már érezni fogja hatását. Megfogadta Kapruczán Miksát, a folyadékot egyszer pálinkába keverve beadta urának, amitől az rosszul lett és három-négy nap múlva meghalt.

Kapruczán Györgyné a bűnszolgálat, kihallgatása alkalmával beismerésben volt, csak azt tagadta, hogy avval a szándékkal adta volna a légykővet, hogy azzal Keveresán Miklósné megölje az urát. A vizsgálat során a bábaasszony azt is bevallotta, hogy még négy temesmegyei asszonynak is eltette láb alól az urát; a vizsgálatot ebben az irányban is kiterjesztették és a temesvári ügyészség folytatja a nyomozást.

Az aradi ügyészség csak Keveresán Miklósné esetével foglalkozott és az exhumálás alkalmával talált hullarészecskéket felküldötte az országos fővegyésznek. Az konstatálta, hogy arzen van a férfiben. A vizsgálat során Keveresán Miklósné azt is bevallotta, hogy a megmaradt folyadékot egy egérlyukba öntötte, a vizsgálóbíró ezért kiszállt Pécskán és a méreggel itatott földből egy darabkát szintén felküldöttek a fővegyésznek. Erről is megállapították, hogy arzen.

A vizsgálat során kihallgatott tanúk közül többen emlékeznek arra, hogy mikor Keveresán Miklósné halálával vívódott, az apja meglátogatta; a fiú ekkor azt mondta az apjának, tegye el azt a poharat, amelyből ivott, mert az a gyanúja, hogy abban méreg volt. Arra a körülményre is akadnak tanúk, hogy azért akarta Keveresán Miklósné a férjét megmérgezni, mert megszerette volna kaparítani vagyonát, hogy azután vigan élhessen szeretőjével.

Ugy Keveresán Miklósné, mint Kapruczán Györgyné az aradi törvényszéken ülnek vizsgálati fogságban és előreláthatólag még csak a szeptemberben tartandó esküdtszéki ciklus alkalmával fognak ítékezni ügyükben. Amennyiben az esküdtszék bűnösnek mondja ki a két asszonyt, úgy valószínűleg 10—15 évi fegyházzal bünhődnek tettükért.

Csakugyan nincsenek már gyerekek.

— Okos leányok. —

(Fővárosi levél.)

Budapest, június 21.

Nem kell hozzá tenni semmit, sem elvenni belőle, le lehet írni az alábbi két vidám esetet, úgy, amint hallottam, egy kávéház terraszán, egy pesti fiatalember szájából, akinek észrevehetőleg bizonyos rutinja volt az apróhirdetések körül.

— ... Két érdekes esetem volt mostanában. A szokott apróhirdetésemre „ismerkedni óhajtok csinos leánynyal szórakozás céljából”, jött a többiek közt egy levél, amelynek írója azt írta magáról, hogy szőke, finom arcú leány. Lakik a Szondy-utcában, megírta hányadik szám alatt; ha meg akarok ismerkedni vele — írta tovább — jöjjenek el másnap este hét órakor a házuk elé és ismertető jelül fehér szegfűt tartsak a kezemből. Hát vettem egy óriási szegfűt és elmentem a Szondy-utca felé. Vagy hetvenhét óráig jártam már fel-alá a kapu előtt, amikor egy elsőemeleti ablakban megjelent a szőke leány, kezében a fehér szegfű.

— Na, mi volt a hiba? — kérde egy tájékozott. — Csunya volt?

— Nem, még nem volt semmi baj. Kicsit ugyan aprónak tetszett nekem ónagsága, de ne beszéljünk még erről, elég az hozzá, a leány elkezdett integetni. Persze, én is. Jöjjen le. Nem jöhet, intett a fejével. — Miért, mikor? Az ujjával helet mutatott. Megnéztem az órámat: fél nyolc. Jelelkel intettem neki, hogy nem értem; mire vonatkozik a hét óra? Irja föl. A leány igent intett, de aztán úgy látszik meggondolta a dolgot, mert lefutott hozzám. Szemem, szám elállott, egy tizenegy, tizenkétéves csöppség ugrott elémből:

— Majd hét év múlva — mondta nekem — tessék jönni hét év múlva!

Szólt és nevetve elszaladt.

A másik kaland a következő:

— Ha egy alacsony, igen kedves, barna leánnyal akar megismerkedni, jöjjen a budai Erzsébet-kávéház elé, ott van egy kis park, ott újsággal kezében, várjon reám. Ezzel kezdődött a második apróhirdetésre kapott válasz. Az írás ugyan nem volt valami biztató, gyerekes, kiíratlan kaparás, de azt gondoltam, hogy a nép egy egyszerű, de bájos gyermekével lesz találkozásom és így elmentem a randevura. Tán öt percig sétálhattam ott, mikor egyszerre elém került egy kisleány. Egy tiz-tizenkétéves kis leány. Megállt előttem és mosolyogva — csak hogy bácsinak nem szólított — kezdte rá:

— Kérem, hocsásson meg, hogy idehívtam — mondta olyan biztossággal, hogy engem szinte zavarba hozott. — Ön azt írta, hogy szórakozni kíván. Az én papámnak itt a szomszédságban van a mozija, ott kitűnően lehet szórakozni. Jöjjen el, kérem, kivételesen kap kedvezményes jegyet.

— Na és elmentél?

— Igenis elmentem. A mozi ott van az Erzsébet-híd budai oldalán, Erzsébet mozognak hívják. Megnéztem az előadást, láttam a Négy ördög II-öt és kitűnően szórakoztam.

— Hát a kisleány?

— A kisleány előadás után ott állt a kijáratnál. Vagy tiz-tizenöt olyan felültetett marha volt a moziban, mint én. Csak ez az egy vigasztal! Ezt onnét tudom, hogy a távozásnál — sorra üdvözölték a mozi jó angyalát:

— Jó éjszakát, Ducika! Hogy van, Ducika? Kezét csókolom, Ducika...

Szabadlábbon a Tarján-fiúk

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Temesvár, június 21.

A nagy port felvert Tarján-ügy hullámai lecsendesültek; ma már a két fiatalember ismét élvezi a szabadságot. A temesvári kir. törvényszék vádtanácsa ma délelőtt meghozta a határozatot, amelylyel a vizsgálati fogságot megszüntette és elrendelte azonnali szabadlábra helyezését. Tarján József és Géza kihallgatása tegnap délután öt órakor ért véget és a kihallgatás után Fehér Antal központi vizsgálóbíró nyomban kihirdette előtűk a határozatot, amelylyel a vizsgálati fogságot megszünteti és elrendelte a szabadlábrahelyezést. A vizsgálóbíró határozata ellen a királyi ügyészség felfolyamodást jelentett be és így került az egész ügy a temesvári királyi törvényszék vádtanácsa elé. Felőrai tanácskozás után a vádtanács elutasította a királyi ügyészség felfolyamodását és a vizsgálati fogság megszüntetésével ma elrendelte a Tarján testvérek szabadlábra helyezését. Ez a végzés jogerős határozat volt és a két testvér másfél napi izgalom után ma délelőtt elhagyta a kir. törvényszék fogházát. Fehér Antal központi vizsgálóbíró következő nyilatkozatot tette:

— A vizsgálati fogságot a két Tarján testvér ellen megszüntettem, mert a szökés veszélye nem forog fenn és mert a kihallgatásból azt láttam, hogy az súlyosan büntetendő cselekmény, melyet a kir. ügyészség inkriminált, a csalárd bukás büntette, nem látszik fenforogni.

A kir. törvényszék vádtanácsa a kir. ügyészség bejelentett felfolyamodását elutasította és a vizsgálati fogságot jogerősen megszüntette. Az indoklás szerint a vádtanács a B. T. 160. §. 2. pontja értelmében terheltek vizsgálati fogságának elrendelésére törvényes alap nem forog fenn. Az ügyletet illetőleg sem terheltek, sem a felfolyamodokat büncselekmény gyanúja nem terheli és a bűnügyi zárlat elrendeléséhez megkívánt feltételek hiányoznak, amiért is a vizsgálóbírói végzés megváltoztatásával a bűnügyi zárlatot fel kellett oldani. A vizsgálóbíró tudvalevően elrendelte terheltek ellen a bűnügyi zárlatot is.

Tarján Géza a fogházfelügyelő irodájában ezeket mondotta:

— A most ellenünk beadott feljelentés ugyanazokat a vádakot tartalmazta, miket a szombathelyi bíróságnál már felhoztak egy ízben. Akkor a bíróság jogerősen megszüntette a további eljárást ellenünk. Ezt a hajszát most itt megismételték, de mi biztunk abban, hogy szabadon bocsátanak bennünket. Nekem különösen kellemetlen az egész dolog, mert egész életemet veszélyeztettem. Nekem egy szépen jövedelmező állásom van kilátásban, éppen a közel napokban kell elfoglalnom vezető állásomat egy vállalatnál és attól félek, hogy ez az incidens veszélyeztetheti új pozícióm.

A két fiú ma Budapestre utazott.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Gyilkosság a biztosításért Az ungarisch-hradischi tárgyalás mai napja ismét tanúkihallgatásokkal telt el. Kihallgatták Griffel Saló biztosítási ügynököt, akivel Tomán a 60,000 koronás életbiztosítást kötötte. Jansenski József asztalossegéd volt az, aki Schüller hulláját agnoszkálta. Elmondja, hogy Schüller két nappal elutazása előtt közölte vele, hogy egy idegen ur kitűnő állást ajánlott neki a vidéken, Rohatetzben. Jansenskinnek mindjárt gyanus volt az ügy s amikor a lapokban értesült a rohatezi gyilkosságról, felment a rendőrségre, ahol fénykép után azonnal felismerte a meggyilkoltban Schüllert. A meggyilkolt anyja, Schüller Teréz 59 éves varrónő, ugyszint Zeleny vádlott felesége, Zeleny Emilia 31 éves gyári munkásnő lényegesen vallomást.

tették. A tárgyalást holnap folytatják. Ítélethozatalra előreláthatólag csak hétfőn, vagy kedden kerül a sor.

§ Börtönre ítélt mérnök. Szegedről jelentik: Ma tárgyalta a szegedi királyi ítéltábla *Lábas Gyula* mérnök bűnpörét, akit az ujvidéki törvényszék egy évi börtönre ítélt, mert kitént, hogy a szabályai tagosítás alkalmával 23 esetben megvesztegették. A tábla a büntetést nyolc hónapra szállította le.

A pörös iparvasut.

— A tábla döntése. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 21.

Milkó Vilmos és *lia* szegedi és *Spitz* testvérek zámi cég 1908. június 25-én eladták Zám községből Cserbia. Poganessd és Almásszelistyén keresztül egész Brassó községig haladó 22 kilométer hosszú iparvasutjukat 90.000 koronáért *Winkler* testvérek szegedi és *Seidner Bernát* és *fiai* berzovai cégnek. A cégek képviselői az adásvétel feltételeit megbeszélve, abban állapodtak meg, hogy a szerződést *Kell Lipót* dr. aradi ügyvéd fogja írásba foglalni s hogy a vételárat a vevők a szerződés írásba foglalása után 8 nappal fizetik.

Az adásvételre vonatkozó iratokat át is adták az ügyvédnek, a szerződés írásba foglalása azonban késétt. *Kell* dr. ugyanis nem talált biztosítékot arra nézve, hogy *Milkó* cég a szóbeli megállapodás szerint biztosíthatja-e a vevőknek az iparvasut háborítatlan használatát.

A következő hónapban a szerződő felek véletlenül találkoztak *Karlsbadban* s innen sürgönyileg szólították fel *Kell* dr-t a szerződés elkészítésére. Időközben azonban ő az iratok alapos után tanulmányozása után megállapította, hogy eladók szavatossági kötelezettségüknek semmi esetre sem tehetnek eleget. Ugyanis azokkal a telektulajdonosokkal, akiknek a földjén keresztül halad az iparvasut, nem kötöttek eladók olyan szerződést, mely a további zavartalan használatot biztosíthatta volna. Így 1908. decemberében *Kell* dr. a vevők megbízásából értesítette az eladókat, hogy a vételtől visszalépnek, illetve a szerződést nem perfectuálják. *Milkók* azonban ragaszkodtak a jogügyletnek s szerződés teljesítése, illetve 90.000 korona és járuléka erejéig pert tettek a vevők ellen folyamatba.

A perben januárban hozott ítéletet az aradi törvényszék. *Heller Mór* dr. referálása után a törvényszék arra az álláspontra helyezkedett, hogy perfect szerződés csak az esetben jött volna létre, ha azt írásba is foglalták volna, miután a jogügyletnek a vételáron és az adás-vetés tárgyán kívül annyi jelentős pontja lett volna még, hogy azokat feltétlenül csak írásban lehetett volna fixírozni. Erre mutat az is, hogy a kikötések szerint a vételárat csak a szerződés írásba foglalása után 8 nappal kellett volna eladónak megfizetni. Ez alapján a törvényszék felperest keresetével elutasította és az összes perköltségek fizetésére kötelezte.

A felperesek felebbezése folytán az ügy a királyi tábla elé került, amely a napokban hozott ítéletet. A tábla arra az álláspontra helyezkedett, hogy a jogügylet a felek között a szóbeli megállapodás folytán perfect volt s a szerződés írásba foglalása csak a fizetési terminust illetőleg volt fontos. A tábla ez indokok alapján megváltoztatta az elsőbíró ítéletét s az alpereseket 87.975 korona fizetésében elmarasztalta. A táblai ítélet alapján alpereseknek a kereseti összegén felül még 3000 korona perbeli és 349 korona felebbezési költséget is viselniük kell. A marasztaló ítélet ellen alperesek felebbeztek.

Ötven utas a Dunába fullt.

Bűnös mulasztás. — Az aldunai hajókatasztrófa egyik menekültjének elbeszélése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 21.

Közlöttük már a Galacból érkezett borzasztó jelentést, hogy a Magyar Folyam- és Tengerhajózási részvénytársaság *Erzsébet királyné* nevű személyszállító hajója kigyuladt, hirtelen lángba borult az egész fedélzet, a hajó főgépsze, egy pincér és több mint husz utas elpusztult. Az első pillanatban szinte érthetetlen, hogyan történhetett a keskeny folyón ez a nagymérvű, a dunai hajókatasztrófák történetében eddig ismeretlen szerencsétlenség. Az *Erzsébet* királyné modern típusu, új hajó volt, kellően felszerelt mentőcsónakokkal, a szolgálatot kitűnően képzett személyzet látta el. Az eddigi jelentésekből az tűnik ki, hogy a tűz a hajófenéknél, a hálófülkék közelében ütött ki, tehát gondatlanság történt. Még nem tudták megállapítani, hogy ki a felelős a rettenetes katasztrófaért. *Rassova*, — ahol a szerencsétlenség történt, — egy kis román falu az Alduna mentén, tizennégy kilométernyire Csernavoda hajóállomás felett és százhatvannégy kilométernyire Galactól. Táviradivital, telefon nincs ezen a környéken s ma, másfél nappal a szerencsétlenség után, még mindig a legbizonytalanabb jelentések érkeznek Brailából, Galacból, Bukarestből.

Az *Erzsébet* királyné, amely egyike volt a legnagyobb dunai hajóknak, Zimony—Orsova és Galac között közlekedik. Ezelőtt tizenöt esztendővel készült a Budapesti Danubius gyárhán, azóta állandóan üzemben van. A hajó ezer személy szállítására van berendezve, de a szerencsétlenség alkalmával csak nyolcvan utas és harmincegy főnyi személyzet utazott rajta. Az *Erzsébet* királyné e hó 19-én délután két órakor indult el Galacból és éjjel után érte a katasztrófa. A hajó kapitánya *Weilinger Miklós* volt, főgépsze *Strotzka Norbert*, aki hivatásának áldozata lett, posztján, a gőzgép mellett borzalmas halált szenvedett.

(Elzárva a világtól.)

Ha Ázsiában földrengés történik, azonnal megtudjuk a szeizmográf útján, ha a nagy oceánon elsüllyed egy hajó, a szikratávirat röpti világgá a hírt, de a *Rassovánál* történt szerencsétlenség részleteit még a Magyar Folyam és Tengerhajózási Részvénytársaság budapesti igazgatósága se tudja. Az a kis falu el van zárva a világtól. A társaság helyettes igazgatója, *Serényi* Peter ezeket mondotta ma délután:

— Tegnap kaptuk az első táviratot az *Erzsébet* királyné katasztrófájáról, azóta nem érkezett hozzánk újabb jelentés. A távirat egész röviden azt jelentette, hogy a hajón tűz ütött ki, az utasok közül többen a vízbefutak, illetőleg elpusztultak a lángokban. *Strotzka Norbert* főgépsze és a hajópincérnek a holttestét elszenevedve találták meg a hajón. Hogy mi okozta a veszedelmet azt ebben a pillanatban még nem tudjuk, mert a katasztrófa helyére utazott *Domony Mór* igazgató csak ma délből érkezett *Rassovára*. A katasztrófa ugyanis egy madár se látta helyen. *Rassovánál* tizenegy kilométernyire Csernavodától történt. Se telefon, se táviradivital nincs itt, nem tudunk semmit, a legnagyobb bizonytalanságban várjuk a híreket. Azt se tudjuk biztosan, hogy hány utas volt a hajón és hányan pusztultak el.

Az *Erzsébet* királyné a legnagyobb személyszállító hajója volt a társaságnak, félmillióért építették.

(Borzalmas részletek.)

Bukarestből jelentik: Megállapították, hogy a tűz a hajó közepén éjjel fél egy órakor ütött ki, a konyhahelyiségben keletkezett és rövid idő alatt lángba borította az I. és II. osztályu utazó fülkéket. Mivel a

berendezés fából volt és a katasztrófa alkalmával erős szél fújt, a tűz roppant gyorsan terjedt. A parancsnok a part felé irányította a hajót azzal a céllal, hogy zátonyra jusson, de ötven méternyire a parttól megállította. Több utas a vízbe ugrált, hogy uszva mentse meg életüket. A mentő csónakokat lebocsátották, amelyeken több utas elhelyezkedett. Mivel a Duna áradása miatt az egész partvidék víz alatt áll, a megmenekült utasok órák hosszat voltak kénytelenek a vízben tartózkodni, miközben a fába kapaszkodtak. Hosszu idő múlva érkezett csak a környékből egy halászbárka és ez szabadította meg a kellemetlen helyzetből az utasokat. Eddig még mindig hiányzik 23 ember.

Az eddig megtalált halottakat a csernavodai halottaskamrában helyezték el. A halottak közt van *Sarakov* bolgár tábornok is. A tűz csupán csak a hajó középső részét kímélte meg, míg a többi része teljesen elpusztult. Ezt a hírt a társaság igazgatója, *Domony Mór* este táviratilag megerősítette.

(Magyar áldozatok?)

Az *Erzsébet* királyné katasztrófája nagy izgalmat keltett Budapesten, különösen mikor híre terjedt, hogy a hajón utazott a keleti kereskedelmi akadémia harminc hallgatója, akik kiránduláson voltak az Aldunán. A kereskedelmi akadémia igazgatósága a magyar fiúk sorsáról ezt a felvilágosítást adta:

— Harminc növendékünk a napokban tényleg kirándulást tett az Aldunára. Tegnap este Belgrádból sürgőnyt kaptunk, hogy a fiúk ma érkeznek meg Budapestre. Miután a sürgőnyt a hajókatasztrófa után adták fel Belgrádban, bizonyos, hogy a növendékeknek nem történt semmi bajuk.

Egyébként a hajónak aligha vannak magyar áldozatai, mert az utasok nagyrésze román, bolgár és szerb volt.

(Bűnös könnyelműség.)

Késő éjjel jelentik Bukarestből: Ma este ideérkezett egy román kereskedő, aki az *Erzsébet* hajón utazott. A megmenekült utas az *Adeverul* munkatársának a következőket mondta el a rémes katasztrófáról:

— A tűz éjjel félegykor keletkezett a konyhában és hihetetlen gyorsasággal terjedt a hajó faalkatrészein. Az utasok, akik mintegy százhuszan lehettek, a kabinokban aludtak. Amikor a főgépsze, aki a szerencsétlenség nagyságát mindjárt átlátta, megadta a vészjelt, az utasok hiányos öltözkében rohantak ki a kabinokból és egymást taposva igyekeztek menekülni. A pánik szinte leírhatatlan volt. A türelmetlenebb utasok félmeztelenül ugrottak a Dunába és szemünk láttára merültek el a habokban. A személyzet folyton csillapította a jajveszékeltőket s figyelmeztette őket, hogy a mentőcsónakok segítségével mindenki megmenthető lesz. Ennek ellenére egymásután rohantak a vízbe. Akik a mentőcsónakokon helyet kaptak, megmenekültek, de ez nem jelenti azt, hogy a mentőcsónakokkal mindenkit meg lehetett volna menteni. Kevés volt a mentőcsol-

nak s ez az oka, hogy nem harminc, amint eleinte hitték, hanem *ötven utas a vizbefult*. A hajó felszerelése kritikán aluli. A mentőkészülékek fogyatékosak és semmi biztonsági intézkedés nem történt egy esetleges nagy szerencsétlenség megakadályozására. Az a csoda, hogy csak ötvenen veszték a habokba és nem pusztultunk el valamennyien.

Olyan férfiutól, aki az Aldunán rendkívül sokat utazott, kaptuk a következő érdekes sorokat:

Azt messziről már most is megállapíthatjuk, hogy a *legbűnösebb gondatlanság, a legsúlyosabb mulasztás* terheli a Magyar Folyam és Tengerhajózási Részvénytársaságot és a Dunagőzhajózási Társulatot egyaránt. Részesültem abban a szerencsében, hogy néhány hét előtt végighajózhattam az Aldunát. Először a Magyar Folyam és Tengerhajózási Részvénytársaság ezer embert befogadó hatalmas hajóján, másodszor a Dunagőzhajózási Társaság *hét száz embert* befogadó személyszállító gőzösén. Mig a hölgyek, urak és kiránduló diákok gondtalanul nevetgélve, gyönyörködtek az Alduna szépségeiben, addig én csendes körsétára indultam és néhány perc alatt megállapítottam, hogy a hatalmas hajón *semmilyen mentőkészülék sincs* és szerencsétlenség esetén az utasok élete a vak véletlennek van bízva. *Egyetlen mentőcsónakot fedeztem fel* a hajó oldalán, ebbe sem fért több, mint hat hét ember az evező matrózokon kívül. *Mentőövet az egész hajón nem láttam sehol*. Kérdést intéztem hát a hajószemélyzet egyik tagjához, hogy mit csinálnak, ha például a zuhatagok táján valami baja történik a hajónak, mondjuk, felrobban a kazán, vagy léket kap a hajó fenéke. Az illető megütödvé és meglepetve nézett, *de nem felelt*. A dunai hajózásnál azt veszik alapul, hogy valami haj esetén partra kormányozzák a hajót. De ez csak elmélet, melyre a gyakorlat rácsafol. Mutatja ezt a szerencsétlen Erzsébet királyné esete, a hajó elsüllyedt Csernavoda mellett és szegény matrózok, gazdag utasok hulláit himbálja a Duna Galac felé.

VIDÉK.

Áldatlan viszály.

— *Helyszíni vizsgálat Nagyhalomgyon.* —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 21.

Nagyhalomgyon — mint röviden már megírtuk — kellemetlen viszálykodás ütött ki a közigazgatási tisztviselők között, akik ezen a románlakta exponált helyen annyira belehevültek az egymás ellen folytatott háborúskodásba; hogy ennek csak a közigazgatás tekintélye látta kárát. Az összehozódulás Lovich Gyula főszolgabíró és Fülöp Lajos dr. főszolgabíró között keletkezett. A szolgabíró nagyon is nyilvánosan kritizálta hivatali főnöke magánéletét, azt hangoztatta a halmági kaszinóban és egyebütt is, hogy a főszolgabíró sokat mulat, együtt borozik az egyszerű románokkal, akik felett másnap közigazgatási ügyben ítélik. A szolgabíró vádjai, amelyek között még súlyosabb meggyanúsítások is voltak, eljutottak Lovich Gyula füléhez és arra indították a főszolgabíró, hogy terjedelmes feljelentésben hozza a történeteket a alispán tudomására. A bonyolódott és a nagyhalomgyi vezető szerepet vivő magyar tisztviselők helyzetére szomorú világot vető ügybe utóbb Tarjáni Rezső dr. nagyhalomgyi járási orvost is bevonták, mert a főszolgabíró arról értesült, hogy az orvos is terjeszti róla a nem épen hízogó híreket.

Lovich Gyula feljelentésében azt kérte, fegyelmi vizsgálattal állapítsák meg, hogy az ellene szórt vádak alaptalanok és egyúttal fegyelmi uton járjanak el a gyanúsításokat terjesztő szolgabíró és járási orvos ellen is. Dálnoki Nagy Lajos dr. alispán elrendelte minden irányban a vizsgálatot és annak vezetését Boros Iván tb. főjegyzőre bízta. Már az előzetes vizsgálat megállapította,

hogy a nagyhalomgyi főszolgabíróság belső villongása nagy kihatással van a járás társadalmi életére. A románok előtt a közigazgatási hatóságnak alig van tekintélye, mindenki ismeri azt az elkeseredett ellenségeskedést, amely a főbíró és szolgabíró között egyre tart és amely két pártra szakította a halmági magyar intelligenciát is. Boros Iván tb. főjegyző ma kezdte meg Nagyhalomgyon a helyszíni vizsgálatot, amelynek során a felek által bejelentett, jó részt román tanuk seregét hallgatja ki. A vizsgálat eredményéről hazaérkezése után tesz sürgős jelentést az alispánnak, hogy a magyarság érdekeit is veszélyeztető mai áldatlan helyzetet minél gyorsabban meg lehessen szüntetni.

Lészay Ottó levele.

— A megvádolt vezérigazgató védekezése. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 21.

Amikor néhány héttel ezelőtt a Benoid-gyár felügyelő-bizottsága megkezdte a részvénytársaság statusának megállapítását, a gyár vezetősége köréből azt hangoztatták, hogy az Amerikába utazott Lészay Ottó vezérigazgató ellen meg kell tenni a bűnvádi főljelentést, ha a tüzetesebb gyárvizsgálat súlyosabb szabálytalanságokat állapítana meg. Azt megírtuk, hogy a napokban a felügyelő-bizottság befejezte vizsgálódását és ennek alapján az igazgatóság meg is tette Lészay ellen hűtlen kezelés címén a főljelentést.

Amikor néhány héttel ezelőtt a főljelentés szándékáról értesültek Lészaynak Aradon lakó szülei, ezt megírták fiuknak.

A volt vezérigazgató május 28-án New-Yorkból válaszolt a szülei levelére. Lészay Ottó levelét ma behozták szerkesztőségünkbe.

Az érdekes levél szövege a következő:

New-York, 1912. május 28-án.

Kedves Szüleim! Ezennel köszönettel nyugtázom hozzám írt kedves levelüket.

Azt írják, hogy a Benoid-gyárban láda számba lopták el a szerszámokat. Az ilyen nagyszabású társaságot csakis a megfelelő emberek révén a megfelelő szervezettel lehet ellenőrizni. Az általam felállított szervezet a megfelelő emberek hiányában soha nem lett respektálva és a hivatalnokok egy része kihasználva a társaság pénzügyi gyengeségét, melynek következtében velük szemben kellő szigorral eljárni nem tudott, kötelezettségének nem tett kellő módon eleget.

Ami engem illet, én voltam sajnos az egyetlen produktív ember az egész társaságban. Éjjel nappal csak is a társaság ügyei lebegtek szemem előtt, annak súlyos gondjai nyomták kedélyemet. Semmi munkát nem resteltem a társaság érdekében és biztosítom Önöket, ha a társaság üdvét abban találtam volna, hogy minden nap 4 órákor keljek fel, szívesen megírtam volna. Senki sem szorított arra és semmi hasznom sem volt belőle, mégis majdnem mindig éjjel utaztam, a társaság érdekében.

Én nyugodt vagyok. Én megtettem kötelességemet! Azt megengedem, hogy nagy dologra vállalkoztam és nem sikerült, mert teljesen magamra voltam hagyatva. Hasznos munkásságot a hivatalnokoktól alig, pénzügyi segítséget pedig az igazgatóktól nem kaptam. Ha egyebet nem tettem volna, minthogy 5 év alatt összehozok 800.000 korona alaptőkét és ugyanannyi hitelt, aki tudja, hogy mennyi munkával jár ez, az mondhatja elég egy embernek és ha mint ügynök teszem ezt egész kis vagyont szerezhettem volna belőle. Így nemcsak ezt tettem meg önzetlenül, hanem igenis a társaság fejlesztése érdekében nagy tanulmányokat folytattam; az üzletek biztosítása érdeké-

ben eleget eljártam és az üzletmenetet is amennyire még egy embertől ilyen körülmények között tellett, ellenőriztem.

Az bizonyos, hogy a kezdet óriási nehézségei le voltak győzve és ha nem jön ez a rendkívüli pénzügyi krízis, mely tíz és husz milliós bankokat is összetört, könnyen tudtam volna az üzembiztosításra szükséges összeget előteremteni és az is bizonyos, hogy most már könnyű lett volna nagy szabású nagy haszonnal járó munkákat elnyerni, melyek az eddig hozott áldozatokat ki egyenlítették volna.

Ami az igazgatóságot illeti, bármennyire szimpatikusak is egyénileg, csak diszként szerepeltek és semmi pénzügyi befolyást tőlük nem nyertem, sem támogatást, hasznos hozó munkák elnyerésére.

Annál inkább meglep, hogy ellenem akarnak bűnvádi eljárást indítani, holott távozásommal épen az ő érdekeiket szolgáltam, alkalmat adva nekik az *erkölcsi felelősséget rám hárítani*. Ezt meg nem tette volna és tulajdonképpen az igazgatóság mindenért *velem egyformán felelős, mert hiszen én mindezt az igazgatóság tudtával és jóváhagyásával intéztem*.

A veszteségekért sem az igazgatóság, sem én anyagilag felelősek nem vagyunk, mert ezek kimutathatóan az üzletmenetből származnak. Az én szerepem itt semmi egyéb nem volt, mint az igazgatóság nevében jóváhagyni, vagy utasításokat adni a szakmértéköknek az üzletkötést illetőleg. Én ezerszer is kijelentettem, hogy 20% on alul üzletet kötni nem szabad és tulnyomólag nem is itt van a hiba, hanem hogy az üzletek rajtunk kívül fekvő okokból, mint téglá és anyag hiány miatt kihúzódtak. Különösen az 1911. év volt végzetes. 400.000 korona munka maradt el vagy tolódt ki vis májor következtében. Ha már most hozzáteszem, hogy ezen nagyszabású munkálatok lebonyolítására szükséges drága személyzetet állandóan fizetni kellett, könnyű magyarázatát találjuk az utóbbi évek nagy veszteségeinek.

Én soha semmilyen könyvelési utasítást senkinek sem adtam! Az utolsó év mérlegebe annál kevésbé folytam be, mert januártól áprilisig Pestben betegen feküdtem és ugyyszólván a közgyűlésre keltem fel és azt a mérleget épen olyan jóhiszeműleg irtam alá, mint a többi igazgató és a legjóhiszeműbben korteskedtem ezen mérleg alapján a 400.000 korona új részvénytőke összehozására, sőt magam is befizettem 25.000 koronát. Épen így nem adtam én senkinek sem utasítást szabálytalan könyvelésre.

Én a társaságra költöttem minden megtakarított pénzem, sőt amit a szüleimtől is kaptam, több mint 65.000 koronát. A társaságtól saját céljaimra nem vontam el semmit, semmi címen nekem nem járó pénzt fel nem vettem, sőt utasításaimat is csak hiányosan vettem fel. Pénzt egyáltalában nem kezeltem, hanem minden fillér a pénztárak útján könnyen igazolható célokra lettek elkölve.

Nekem tehát nincs okom bűnvádi feljelentéstől félni és amint azt az Aradi Közlönynek is megírtam, tisztán szubjektív okokból mentem el, címemet a társasággal esetleges felvilágosítások céljából azonnal közöltem. Sőt a magyar újságok kézhez vétele után Kábel sürgönyben (másolata meg van) jelentkeztem az Aradi Benoidnál, miről szintén nem tettem említést, valamint a lemondó levelem is vissza lett tartva. Ha csakugyan vádat emelnének ellőnem, bár ezt alig tudom elképzelni, úgy kérem becsületelem védelmére, melyet tisztán meg akarok tartani — a szükséges lépéseket megtenni. Kezeiket csókolja stb. Ottó.

Lészay Béla dr. minapi közleményeinkre vonatkozóan a következő sorokat intézte az Aradi Közlönyhöz: Ezideig egy szóval sem nyilatkoztam,

mert természetszerűnek találtam, hogy a Benoid-gyár válsága folytán bányámat támadások érik. De azt nem tételeztem volna fel, hogy a gyár igazgatósága büntető feljelentést is tegyen csak azért, hogy ennek leple mögé húzódva, most már minden ódiomot bányámra kenhessen. Nagyon csodálom, hogy a feljelentéssel megbízott ügyvéd ur az ügyészségnél bányám „haza hozását” kérte. A döntésre hivatott fórumok fogják tudni, hogy az Amerikával fennálló szerződésünk értelmében (1871. évi XLIII. t. c. III. cikke) csakis a törvényben taxatív felsorolt bűncselekmények miatt van helye, melyek között hűtlen kezelés nem foglaltatik. Hiába reszkírozna tehát meg a Benoid gyár igazgatósága a részvényesek pénzét a „hazahozatal” költségeire, mert a hűtlen kezeléssel gyanúsítottat Amerika nem adja ki. Annál kevésbé lehet „hazahozatalról” szó, mert hiszen a nyomozás még meg sem állapította, vajon bűncselekmény egyáltalában fennforog-e? De minden továbbiak helyett kötelességemnek tartottam bányám május hó 28-áról kelt Newyorkból szüleimhez írt levelét közreadni, mely leginkább hivatott, hogy a közvélemény elé bányám Benoid-gyári szerepléséről tiszta képet tárjon.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **Utazási tanácsadó.** Nádor Gyula és Nemes Győző államvasuti ellenőrök újszerű könyvecskét állítottak össze az utazás tudnivalóiról. A július elsején életbelépő új személydijszabás, a csatlakozások, közvetlen és legrövidebb utirányok kimutatása, bérkocsi viteldíjak táblázata minden nagyobb városban, külföldi menetrelációk ismeretése és mindennemű személy- és podgyászszállítási kedvezmény felsorolása; ezek azok a tudnivalók, melyek ismeretében és egy menetrenddel felszerelve bármily komplikált körutazás programját, költségeit, részleteit kiszámíthatjuk. A könyv a szerzőknél Kolozsvárott kapható 2 koronaért.

* **Zongoravizsga.** Sugár Sári növendékeinek nyilvános zongoravizsgálója június 23-án este 7 órakor lesz a Fehér Kereszt-szálló nagytermében. Vizsgabiztos: Sztroka Henrik, a budapesti Zeneakadémia elők. tanf. igazgatója. Műsor: 1. Schubert: Trió négy kézre. Előadja: Schwarzenberger Frida és Lili II. évf. növendékek. 2. Jakobi V.: Hauserl Walcer, Hoffmann Géza II. 3. Lichner: Die Tulpe, Halpern Jolán I. 4. Schuman: Vidám hazatérő földmives, Tüzes lovas, Hoffmann Magda 1/2. é. 5. Oginsky: Polonaise, Zeiner Árpád II. 6. Tarnay: Ritterspörn, Siechermann Ilus II. 7. Weber: Minuetto 4 kézre, Hoffmann Gyula II. — *Színét.* 8. Clementi: Sonate, Schwarzenberger Frida II. 9. Schmidt: Romance, Berger Lenke II. 10. Beethoven: Album Blatt, Domán Sándor II. 11. Kuhlau: Sonate Op. 88, Schwarzenberger Lili II. 12. Aggházy: Magy. Rapsodia I. r. Zeiner Frida II. 13. Weber: Mazurka 4 kézre, Domán Sándor II. 14. Schütt: Valse Leute Lenkovicz Elsa II. 15. Moszkowsky: Spanyol tánc, É. mol 4 kézre, Schwarzenberger Lili és Frida II. Schwarzenberger Lili és Frida személyes vezetésem alatt Budapesten vizsgázott növendékeim. Jegyek előre válthatók: Pichler Sándor könyv- és papírkereskedésében. Szabadság tér 1. sz. Telefon 308., valamint a vizsga megkezdése előtt a pénztárnál. 4140

* **Csehov, Az orvos felesége** kapható *Juhász és Társa* könyv-, zenemű- és papír-tüzletében Arad.

* **Új könyvek.** Dumas: Napóleon, Biró: Kungzállási emberek, Lázár: Bethulia, Barret: A towerhilli titok, Jászi: Nemzeti államok, Sombart: Die Juden, kaphatók *Kerpel könyvkereskedésében.*

* **A gyűrű.** (A leghatásosabb mozgólénykép bemutatója az Urániában.) Még itt van az emlékeztetőben az áldozat című kép minden izgalmas jelenete, de az Uránia máris új izgalomról gondoskodik. Szombaton előadja azt a mozgólényképet, melyet a berlini cenzúra azért tiltott be, mert mártóus színekkel festette a német tisztikarban uralkodó nagy anyagi nyomort. A dráma főhőse egy ezredes árvája, aki azért nyújtja kegyét egy dugaszdag bankárnak, hogy így megmenntesse kártyaadósságokba merült hívérét és ugyancsak e miatt nem lehet hitvese egy derek katonatisztnek, aki aztán az afrikai harctéren keres feledést. A leány férjhez megy és minden örömet két kis gyermekében keresi. Évek mulnak el, mikor visszatér a régi ideál, de az asszony híven megtartja hitvesi esküjét. Nem is ilyen módon következik be a katasztrófa. A férj, akinek feláldozta fiatalágát ledér mulatságokba veti magát, viszonyt sző egy kokottal, sőt felesége ajándékát egy értékes gyűrűt is neki adja, ami az első gyanut hinti el az asszony szívében. A férj galád-

sága teljesen lesújtja az asszonyt, szerelem nélkül megcsalva megirtózik az élettől. Gyönyörű kép ez, melyet lehetetlen szavakban méltatni, meg kell ezt nézni. 175

Lukács a királynál.

— A felség döntése. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Bécs, június 21.

Lukács László miniszterelnök ma délelőtt tíz órakor kihallgatáson jelent meg a királynál. A kihallgatásról a *N. W. Tgbl.* ezt jelenti:

A király a magyarországi dolgok folyásával rendkívül meg van elégedve. Lukács László jelentette a királynak, hogy a magyar országgyűlés június 29-ig be fogja fejezni munkáját. A király alaposan van informálva a magyarországi helyzetről és a vidéki lakosság viselkedéséről és nagy megnyugvására szolgál, hogy a nemzeti munkapárt annyi törvényhatóságtól helyeslő nyilatkozatot kap és hogy a nemzet legnagyobb része a képviselőház munkaképességének helyreállítását örömmel üdvözlö. Lukács a parlamenti munka befejezése után az elintézt törvényjavaslatokat szentesítés végett a kabinetiroda útján a felség elé fogja terjeszteni.

Felhívatatosan ezt jelentik: Lukács László miniszterelnök titkára, Latinovits Endre dr. kíséretében az éjjeli vonattal Marheggen át ma reggel fél hét órakor ide érkezett. Egy órával később Hazai Samu honvédelmi miniszter Belitska vezérkari alezredez kíséretében Brukkon át érkezett Bécsbe. Mind a két miniszter a magyar Házban szállott meg. A miniszterelnök és a honvédelmi miniszter bécsi útja közt nincs semmi összefüggés. Mig a miniszterelnök azért jött Bécsbe, hogy az uralkodónak jelentést tegyen és a külügyminiszterrel is értekezzen, addig a honvédelmi miniszter Bécsben léte katonai szaktanácskozásokban való részvételének szól. Azok a tanácskozások, amelyekben Hazai honvédelmi miniszter részt fog venni, az új tüzérségi formációk körül forognak. A honvédelmi miniszter nemcsak ma, hanem holnap is részt fog venni a tanácskozásban és csak vasárnap fog Budapestre visszatérni.

Lukács László miniszterelnök, aki ma reggel a király személye körüli minisztériumban hivatali teendőket végzett, délelőtt fél tíz órakor Schönbrunnba ment, ahol a király tíz órakor magánkihallgatáson fogadta. A miniszterelnök a délutáni gyorsvonatok egyikével Budapestre visszautazik.

Lukács László miniszterelnöknek a királynál való kihallgatása több mint egy óra hosszat tartott. A miniszterelnök jelentést tett a királynak a folyó ügyekről és a király a kormányelnök előterjesztéseit helyeslően tudomásul vette. Lukács miniszterelnök fél 12 órakor visszatért a magyar házba. Tizenkét órakor a miniszterelnök a külügyi hivatalba ment, ahol *Berchtold* Lipót gróf külügyminiszterrel tanácskozott. A miniszterelnök azután Bécsben időző feleségével együtt megebédelt és a második délutáni gyorsvonattal szándékozik visszautazni Budapestre.

Éjjel jelentik: Lukács László miniszterelnök ma délután visszaérkezett Budapestre. Hazai Samu honvédelmi miniszter még Bécsben maradt.

Bécsből jelentik: A *Neues Wiener Tagblatt* holnap megjelenő száma a következőket fogja írni beavatott helyről. Az ellenzék körében a korona felfogásáról hamis nézetek uralkodnak. Tervezés, hogy a felség nem fogja szankcionálni a katonai javaslatokat. A király e hónap 28-án szentesíti a véderőreformot és ugyancsak azon a napon királyi kérésrel elnapolják a Házat októberig. Addig megfontolhatja az ellenzék az őszön kövendő taktikáját. A király a kormánynak nemcsak mostani intézkedéseit hagyta jóvá, hanem az őszi tervekhez is hozzájárult. Nagyon csalódik az ellenzék, ha azt hiszi, hogy az őszön folytathatja a mostani taktikát. Nem lesz új választás, akármit csinál is az ellenzék. A legközelebbi választás már csak az általános választójog alapján lesz. A választójogot jövő télen tárgyalják. Hogy a választóreform az ellenzék közreműködésével jön-e létre, az teljesen tőle függ. Az tény, hogy Justh Gyula kompromisszummal sokkal több eredményt érhet el, mint a legdühösebb harccal és erőszakossággal.

Az ezredes

és mostoha leánya.

— Izgalmas bűnpör. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Bécs, június 21.

Rendkívül érdekes rágalmozási per folyt le ma a bécsi józsefvárosi járásbíróság előtt. A vádlott *Hanus* László nyugalmazott főhadnagy, aki a hadügyminisztérium elnöki osztályához intézett egy beadványában azzal vádolta meg a második hadtestparancsnokság becsületbíróságát, hogy ügyében „csalárdan járt el” és „megrendelésre kivégezte egyik bajtársát”. A beadványban ezeken kívül még számos becsületsértő és rágalmozó kitétel volt.

A bírónak azon kérdésére, hogy bűnösnek érzi e magát, a következőket mondotta a vádlott: — Nem! Abban a helyzetben vagyok, hogy valamennyi állításomat bebizonyíthatom!

Ezután elmondta az ex-főhadnagy, hogy 1902-ben elvette Soyka ezredes mostohaleányát. Mindjárt a mézes-hetek alatt kitűnt; hogy az asszony súlyos idegbajban szenved. Végre, amikor a házasság mindkettőjük számára ugyszólván tűrhettelené vált, az asszony bevallotta, hogy gyerekkorában mostoha apja nemi aberrációjának áldozatául esett s idegbaja is ennek következménye.

A főhadnagyt neje vallomása nagyon le-sújtotta. Első felháborodásában elhatározta, hogy Soyka ezredes ellen bűnügyi feljelentést tesz.

— Első felháborodásomban — mondotta a főhadnagy — a hadügyminisztériumba siettem s utasítást kértem magamtartására nézve. Az igazságügyi osztályban egy alternatíva elé állítottak. Azt mondták, hogy vagy tegyek bűnügyi feljelentést s egyúttal — miután nőmet kezelteni kellett — kártérítési pert folyamatba, vagy intézzem el a dolgot családommal s kegyelmezzek meg az ezredesnek. Ezután Linzbe utaztam s feleségre vontam nőm anyját. Azt is megmondtam neki, hogy férje ellen bűnügyi feljelentést tesz!

Soykáné könyörgött a főhadnagynak, hogy ne tegye meg a feljelentést és ne taszítsa szegénybe az egész családot. Miután az asszony könyörgése nem használt, másnap megjelent *Hanus* főhadnagy lakásán Soyka ezredes nagybátyja, *Hassinger* ezredes s *térdreborulva a főhadnagy előtt* összetett kezekkel könyörgött, hogy ne hozzon szegényt a családra. *Hassinger* ezredes kijelentette Soyka nevében, hogy mindenre kész s miután tudja, hogy az asszony szanatóriumban kell ápolni, hajlandó a főhadnagynak nagyobb összeget fizetni s háztartásához is havonként hozzájárulni. Hosszas könyörgés után beleegyezett ebbe, a főhadnagy. Soyka ezredes levelet intézett hozzá, amelyben közölte vele, hogy tekintettel arra, hogy felesége súlyos beteg s miután a betegséget okozta, 3000 forintot ajándékozik a főhadnagynak az ápoltatás költségeire s havonta bizonyos összeggel hozzájárul háztartásához.

Az ügy ezzel befejezés is nyert volna, azonban az ezredes nem fizetett.

— Az anyósom egy levélben arról értesített, hogy a férje kijelentette, hogy egy krajcárt sem fog nekem fizetni. Soyka — mondta a levél — értekezett egy ügyvéddel aki azt mondta neki, hogy a levél, amelyet hozzám intézett, nem kötelezi őt a fizetésre. Két levélben is felszólítottam Soykát, hogy fizessen, de egyikre sem válaszolt. Ekkor a család egyik férfitagjához, *Bloome* gróf kapitányhoz fordultam s közöltem vele az ügyet, azonban *Bloome* sem válaszolt. *Bloome*hoz emiatt elküldtem segédeimet és kérdőre vontam, de ő megtagadta az elégtételt azzal, hogy én Soykát meg akartam zsarolni! Becsületbíróság ült össze az ügyben, amely engem felmentett s *Bloome*-val megverekedtem.

— Közben, miután Soyka nem akart fizetni, bepöröltem őt. A per folyamán kitűnt, hogy ő visszaélt a bizalommal! Én, mint felebbvalómban s mint katonában bíztam benne s nem kívántam, hogy közzegző előtt kössünk szerződést, ő pedig a per folyamán azzal érvelt, hogy mi csak ajándékozási szerződést kötöttünk, még pedig olyat, amelyet ő bármikor visszavonhat! A tárgyalás során Soyka is azt állította, hogy én egyszerűen zsarolni akarok s hogy ő már hallgatási díjat fizetett nekem!

— Miután a polgári pert elvesztettem, nőm biztatására feljelentettem Soykát az ügyészségnél. Ennek a lépésnek rám, mint katonatisztre nézve az lett a következménye, hogy el kellett válnom a feleségemtől!

— Ezután a katonai becsületbírósg első körült a dolog. Soyka és Hassinger feljelentettek engem, de a becsületbírósg Unterkircher tábornok elnöke alatt felmentett. A komplikációk kikerülése végett én aztán visszavontam a becsületbírósnál tett feljelentésem, mert inkább tiz bünygi tárgyalást szenvedek végig, mint egy becsületbírósgit! Sartori tábornok például az első becsületbírósgit tárgyaláson hamisan vezette a jegyzőkönyvet! Ezt bebizonyíthatom!

A bíróság ezután elhatározta, hogy a hadügyminisztériumtól beszerzi a becsületbírósgit és egyéb aktákat. Kimondotta a bíróság azt is, hogy a vádlott elnevelési állapotát megvizsgálta, különösen abban a tekintetben, hogy akkor, amikor a hadügyminisztériumhoz az inkriminált beadványt intézte, nem volt-e annyira felindulva, hogy elvesztette szabad elhatározási képességét.

HIREK.

A modern Vénusz titka.

— Kellermann Anna idomai. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 21.

Szan-Francisko város 1915-ben nagy világraszóló kiállítást rendez és erre a többi közt reklámlaplakkal is föl akarja hívni a világ figyelmét. A plakát tervezésével megbízott festő azon fáradozott, hogy a plakát nőalakjának modelljeül igazi Vénuszt szerezhessen és mert erre irányuló fáradozása sikertelen volt, a kiállítás végrehajtóbizottsága elhatározta, hogy pályázat hirdetésével segítségére lesz a festőnek.

Valóban pályázatot is hirdettek és igen tekintélyes díjat biztosítottak a szépségverseny győztesének, akinek testformája a legkifogástalanabb, de a győztesnek köteleességévé tették, hogy a festő művéhez modellül kell szolgálnia.

Pályázó volt bőven. Köztük volt Kellermann Anna kisasszony is, a világhírű uszónő, aki nevét egész Európában és Amerikában ismertté tette a londoni és a párisi uszóversenyen aratott győzelmeivel, valamint kétszeri kísérletével a francia-angol csatorna átúszására. A jelöltek gondos megvizsgálása után a bírálók abban egyeztek meg, hogy Kellermann kisasszony testformája tökéletes és kifogástalan, méltó arra, hogy a kiállítás plakátján megörökíttessék.

A bíráló-bizottság szintén nagy érdeklődést keltett az amerikai nők körében, akik azóta valószínűleg megostromolják a győztes uszónőt, árulja el nekik a titkot, hogyan lehet a testet széppé tenni és kifogástalan idomokat szerezni. Hogy ezt a női kívánságokat kielégítse, a Vénuszi kikiáltott uszóbajnoknő előadást tartott, amelyben a következő titkot árulta el:

A testi szépség megszerzésének biztos módja a mérsékelt sport, mint lantennisz és uszás. Ez erőt ad a női testnek és egyszersmind a formákat széppé és arányossá teszi. E testgyakorlatokat, a melyek természetesen a szabadban folytatandók, össze kell kötni a szobában való svéd gyógyító tornázással, a melynek azonban nem szabad tovább tartania, mint reggel közvetlenül a fölkelés után és este a lefekvés előtt öt-öt percig. Ezzel a svéd gimnasztikával fölváltva egy másik testgyakorlatot üzni, még pedig azt, hogy a meztelen testet lepedőbe csavarva, egy tágas szoba szőnyegén ide-oda hengergetik.

Ez a modern Vénusz titka. Érdekes és tanulságos. Bizonyos, hogy e leleplezés után még nagyobb elterjedésre számíthat a nők körében az okosan üzött sport.

— A király elhalasztotta utazását. Bécsből jelentik: A király a nála az utóbbi napokban megjelent minisztereknek azt mondta, hogy ischli utazását, amely június 26-ára volt kitűzve, néhány nappal elhalasztotta. A király meg akarja várni, a míg az osztrák birodalmi tanács mindkét házában teljesen elintézi a véderőjavaslatokat és csak azután megy üdülni Ischlbe.

— József főherceg és a Ház elnökei. Budapestről jelentik: Tisza István, Beöthy Pál és Jankovich Béla házelnökök ma délután négy órakor tisztelegtek József főhercegnél és Augustia főhercegasszonynál, ahol később Teleszky János pénzügyminiszter és belafalvi Fekete Miklós, Budapest ujonnan kinevezett városparancsnoka jelent meg.

— Támadás Forgách János követ ellen. Prágából jelentik: Az Union mai számában Fernberg Adalbert gróf vehemes támadást intéz Forgách János gróf drezdai osztrák-magyar követ ellen, amiért a főrendiházban a véderőjavaslatokat állítólag nem szavazta meg. A lap többek között azt írja, hogy a monarchia egy szövetséges államánál akkreditált osztrák magyar követ, a diplomáciai kar tagja és a közös külügyminiszter alárendeltje, az egész világ előtt a véderőjavaslatok ellen foglalt állást, amelyeket a közös miniszterek a monarchia minisztereivel együtt terjesztettek elő, azon véderőjavaslatok ellen, amelyek hármass szövetségen alapulnak. A drezdai osztrák magyar követ tehát azt akarta fitogtatni, hogy ő jóllehet fizetett államhivatalnok, szembe helyezkedik felettesével a közös külügyminiszterrel, de egyúttal arról is tanúságot tett, hogy nem való arra az állásra, amelyet betölt. — A prágai lapnak heves támadása érhető felülnést kellett mindenütt annyival is inkább, mert mint kiderült, a főrendiháznak említett ülésén Forgách nem szavazott a véderőjavaslatok ellen. Az igaz ugyan, hogy Forgách Hadik János indítványa mellett szavazott, de amikor az elnök feltette a kérdést, hogy kik fogadják el a véderőjavaslatokat, az egyszerű felállással történt szavazásnál Forgách János is felállt, vagyis ő is elfogadta a javaslatot.

— Németek tanulmányutja Mezőhegyesre. Budapestről jelentik: A Gesellschaft zur Förderung Deutscher Landzucht német egyesület nagyobb tanulmányutat rendez Magyarországon. Tegnap Magyaróváron voltak, ahonnan Budapestre utaztak, innen délben Mezőhegyesre mentek, ahonnan Bánkútra, majd Árpádhalomra folytatják útjukat.

— Az őszi nagygyakorlatok. Az Arad-Csanádi Egyesült vasutak összes vonalain folyik az előkészület az idei hadgyakorlatokra, melyek Ferenc Ferdinánd trónörökös előtt fognak lefolyni. A hadgyakorlaton a budapesti negyedik, temesvári hetedik és nagyszombati tizenkettedik közös hadtest, valamint a budapesti, szegedi, kolozsvári, és székesfehérvári honvédsapatok vesznek részt. Az előkészületek Schemua vezérkari főnök dispoziciói szerint folynak. A hadgyakorlatokon több királyi herceg lesz jelen, Vilmos német császár azonban távol marad az idei gyakorlatoktól. Ferenc Ferdinánd trónörökös hír szerint a nagygyakorlatok után meg fogja látogatni Aradot, Szegedet, esetleg Temesvárt is. Ez azonban csak kombináció, döntés ebben az ügyben még nem történt.

— A bolgár király Pozsonyban. Pozsonyból jelentik: Ferdinánd bolgár király családjával együtt Pozsonyba érkezett. — A pályaudvaron Lönyai Elemér gróf fogadta az uralkodó családot.

— Képviselők párba. Budapestről jelentik: Rudnyánszky György munkapárti képviselő mint ismeretes, Jeszenszky Imre báróval és Boróczy Lajossal provokáltatta Szmracsányi György néppárti képviselőt, több hírlapi támadás miatt. A két fál régebbi idő óta ellenséges viszonyban volt. Szmracsányi már bűnvádi följelentést is tett Rudnyánszky ellen s most nem akarta lovagias tere terelni az ügyet. A segédek becsületbírósgot hívtak össze, amely Berzeviczy Albert elnöklésével úgy döntött, hogy Szmracsányi tartozik lovagias elégtételt adni. A segédek erre rendkívül szigorú föltételű párviadalban állapodtak meg. A föltételek: háromszori golyóváltás, utána kard végkimerülésig. A párba szombaton lesz.

— Romboló vihar Arad-Megyalján. A ma délutáni órákban a Megyalján ismét pusztított a vihar. Újabb felhőszakadás rémitette a lakosságot, amelynek egész esztendei munkája, termése tönkrement a folyton megismétlődő elemi csapások következtében. Ma új részleteket kaptunk a tegnapi orkánról és felhőszakadásról. A jelentős szerrint Györök község főbb utcái órákon keresztül víz alatt voltak, a megáradt patakok felszaggatták a hidakat, a lakosság apraja-nagyja az utcákra menekült és fejszékkel, kapákkal igyekeztek megtisztítani az utcát a hegyekről lezuhanó természetkövektől. A szivattyúzó munkálatok ma egész délelőtt folytak, úgy, hogy nagynehezen sikerült a vizet lecsapolni az utcákból, udvarokból és pincékből. — Máriaradnán 12 házát öntötte el az árvíz. Ezeknek a házaknak a lakói részint a szomszédoknál, részint az iskolákban kerestek menedéket. Itt még mindig nem tudták helyreállítani a rendet és a ma délutáni felhőszakadás újabb zavarokat idézett elő. — Világoson, Kovaszinon a jégeső a szőlőtermést csaknem teljesen elpusztította. Érdekes, hogy Világoson Krisán János házába a villám becsapott és az épületben tartózkodó Krisánnét és két gyermekét súlyosan megsértette és bár a villám mellettük suhant el, mégsem sebesítette meg őket halálosan.

— Jubiláló tudós. Budapestről jelentik: A kiváló numizmatikus, az aradi származású Réthy László nemzeti muzeumi igazgató, a Tudományos Akadémia tagja, most töltötte be harminc éves szolgálatát. Ebből az alkalomból muzeumi tisztviselőtársai tegnap meleg ünneplésben részesítették. Melich János egyetemi tanár üdvözlötte elsőnek a jubilánst nemcsak a Nemzeti Múzeum, hanem Szarvas városának nevében is, melynek a jeles tudós és író szülőtte. Az éremtár nevében, amelynek Réthy László igazgató, Gaspáretz Géza dr. mondott üdvözlőbeszédet.

— Házasság. Fischer Richárd temesmonostori bérő június 27-én délelőtt 10 órakor tartja esküvőjét Aradon a Deák Ferenc-utca 5. számú házban Böhm Mártával, Böhm Géza bájos leányával.

— Nagybeteg az orosz trónörökös. Berlinből táviratozzák: A Post londoni értesítése szerint pétervári udvari körökből jelentik, hogy az orvosok a trónörökösnek a nyolc éves Alexis nagyhercegnek jobb térdében csonttuberkulózist állapítottak meg. A nagyherceg már nem tud járni és az orvosok attól félnek, hogy a baj nem lesz gyógyítható. A pétervári udvar e miatt nagyon meg van rémulve.

— Halálos automobilkatasztrófa történt ma délben a Monte Maggiorén, mint Abbaziából jelentik: Egy társaság, — párisi és berlini urak és hölgyek, kik két napja tartózkodnak itt — a hegyről lejövet egy kanyarultnál kizuhantak az autóból. Fischer berlini főhadnagy és felesége halálra zúzódtak, a soffőr és egy párisi ur, — a kiletét még nem tudják — halálosan megsérültek. A halottakat a veprináci temető halottasházába vitték, a sebesülteket a mentők szállították el. A katasztrófát a soffőr gyors hajtása okozta.

— Letartóztatott báró. Friedlandból jelentik: Klinger Ödön bárót, Klinger Ottmár báró nagyiparosnak fiát, aki néhány nappal ezelőtt rálött egy bizottságra, amely elméjét megakart vizsgálni, letartóztatták és átadták a reihenbergi törvényszéknek.

— Öngyilkos parancsnok. Bécsújhelyből táviratozzák: Mensik főtiszt, annak a puskaporos raktárnak parancsnoka, amely két héttel ezelőtt fölrobbant, az éjjel agyonlőtte magát. Az öngyilkosság oka ismeretlen, de azt hiszik, hogy a robbanással összefügg.

— **Halálozás.** Brádi Brády Lipót földbirtokos, Hunyadvármegye törvényhatósági bizottsági tagja 77 éves korában meghalt.

Kádas Antal 56 éves korában Aradon meghalt. Kiterjedt aradi család gyászolja az elhunytat.

— **Elfogott tolvaj.** A temesvári rendőrség tegnap táviratban értesítette az aradi főkapitányságot, hogy **Barna Géza** rovtomultu 29 éves volt urasági inas szállásadójától, egy temesvári pincértől 170 korona készpénzt és több értéktárgyat — zsebórát — láncot lopott. **Rédl János** detektív a személyleírás alapján a Máriaradáról érkező vonat utasai között feliserte Barnát és előállította. Barna kézzel-lábbal tiltakozott az ellen, hogy azonos volna a keresett emberrel és eleinte azt sem akarta beismerni, hogy megfordult Temesváron. Az aradi rendőrség bünyügyi osztályában azonban máris megállapították, hogy Barna Máriaradára Temesvárról jött, Radnán mindössze fél napot töltött. Zsebében 160—180 korona készpénzt találtak. Azt is beigazolták, hogy többszörösen büntetett előéletű ember, Budapesten két ízben ült 14—14 napot lopás miatt és legutóbb Sopronban töltött két évi fegyházat ugyancsak lopásért. Ebből a büntetésből mindössze két hónapja szabadult. Barnát, anélkül, hogy a temesvári rendőrség részletes airtata megérkezik, letartóztatják és átadják a temesvári hatóságnak.

— **Brillians, gyémánt, arany, ezüst** ékszerek, ezüstművek, órák előnyösen beszerezhetők **Igaz Sándor elsőrangú** ékszerésznél Arad, Andrassy-tér Minorita-palota. Telefon 321.

— **Premier az Apolló-színházban.** (Az idegen bemutatója.) Az Apolló színháznak kétségtelenül szerencsés hete van. Mint a játékos, aki a visszatartott ütőkártyát játsza ki, oly meglepetésszerűen mutatja be gyors egymásutánban az Apolló-színház is mindazokat a nívós, művészi értékű mozgóképeket, amelyek mint a kinematográfia termékeny talajának legszebb s legértékesebb virágai, kerülnek a külföldről egyenesen Aradra. A fővárosi mozgószínházakkal való versengés nemcsak erkölcsi és anyagi sikert biztosít ennek a fiatal műintézetünknek, hanem ahhoz a kiváló alkalomhoz juttatja az aradi közönséget, hogy az értékes, úgynevezett slágereképeket végignézheti a budapesti publikumot is megelőzve. „Az artista esküje” teljesen kielégítette a legfinomabb ízlést is, a mai premier pedig egyszerűen a kritika főé emelkedik kvalitásaival. „Az idegen”-ben három felvonáson keresztül nem hazugságokat, hanem magát a nyers életet találjuk meg minden szépségével. Az Apolló színház irodája közli: a ma nagy sikerrel bemutatott háromfelvonásos érdekesítő dráma szombaton és vasárnap marad még műsoron. 177

— **Szücs Laci kabaréja.** Nap-nap után fokozódó sikereket arat Szücs Laci kabaréja a Gambinusban. A kitűnően összeállított műsor estéről-estére nagyszámu publikumot vonz. **Szöke Szakáll**, a Harryständuett, **Sándor József Szücs Laci**, valamint a hölgyek közül **Csillag Szerána**, **Gitta Vera**, **Harmath Ilonka** együtt és külön-külön hozzájárulnak ahhoz, hogy Szücs Laci kabaréjában nagyszerű szórakozást talál az aradi közönség.

— **Születések, halálozások és házasságok.** Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 21-én a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: **Született:** Bacsó Lajos fékezőnek László nevű fia. Mautner Márkus szobafestőnek Erzsébet nevű leánya. Freiman József kereskedőnek Sándor nevű fia. Gál Antal munkásnak Klára nevű leánya. **Meghalt:** Kiss József 62 éves napszamos. Grünwald Béla 72 éves magánzó. Kovács Julianna 18 hónapos leány. Özv. Sopajti Tóth Jánosné 77 éves magánzónő. Jung József 25 éves cipész. Házasság nem fordult elő.

— **Orvosi körökből.** **D. Graur** Viktor dr. egyetemes orvostudor, fogorvosi és műfogászati szakrendelőjét folyó évi május hó 1-től Deák Ferenc-utca 40. a. I. emelet gör. kat. új bérpalotába a Vasszállóval szemben helyezte át. Bejárat a Weitzer J. utcából is.

— **Elite és Revue Parisienne** párisi divatlap tavaszi és nyári száma színes képekkel és magyar szöveggel, kapható **Juhász és Társa** modern könyvesházában Andrassy-tér 16. sz.

— **Növendék hangverseny.** **Sugár Sári** növendékeinek nyilvános zongora vizsgája június hó 23-án este 7 órakor a **Fehér Kereszt** szálloda nagyszobájában tartatik meg. Vizsgabiztos: **Sztróke Henrik** ur a budapesti Zeneakadémia elők. tanf. igazgatója lesz. A gazdag műsorban Schwartzberger nővérek Budapesten vizsgázott növendékei is közreműködnek. Jegyek kaphatók **Pichler Sándor** papírkereskedésében. Telefon 308. és este a pénztárnál.

— **A legmegbízhatóbbak a Messenger-boyok.** Telefon 816.

— **Arad megye nagy f. II. térképe** az új helységekkel **Ingusz I. és Fia** és **Kerpel Izsó** cégnél kapható.

— **Fedák így ír:** Tisztelt doktor ur! Mikor abban a rendkívüli szerencsében részesültem, hogy az angol Felsőek előtt énekelhettem, a Felsőes asszony kérdéseire, hogy mivel tüntetem el híres magyar szepelőmet, csak annyit feleltem: „**Havasi Gyopár Crém**” Felső! Gratulálok, mondta ő kegyesen. És ugyanezt mondom én Önnek. **Fedák Sári.** 5029

— **Confetti, szerpentin, lampionok** és legújabb képeslapok **Kerpel Izsónál** kaphatók.

TANÜGY.

(—) **Érettségi a felső kereskedelmi iskolában.** A felső kereskedelmi iskolában tegnap fejeződtek be az érettségi vizsgálatok, amelyek ez idén is szép eredménnyel zárultak le. Érettségire jelentkezett a póterettségizőkkel együtt összesen 92 tanuló. Ezek közül kettőn jelesen, tizen jól felelték meg a követelményeket, tizenketten szeptemberben póterettségit tesznek, a többi tanulót pedig éretteknak nyilvánította a vizsgálobizottság. Jelesen értek: **Fehér Jenő István**, **Vajda János**. Jól értek: **Ádám Tamás**, **Czucker Dániel**, **Faragó László**, **Freund Ignác**, **Gálida János**, **Kardos György**, **Leipnicker László**, **Nagy Zoltán**, **Nikolics Sándor**, **Szekerka Sándor**. Érettek: **Balajthy Béla**, **Bartófi András**, **Beretvás Lajos**, **Bergl Adolf**, **Bernáth József**, **Bleicziffer Antal**, **Bodea Döme**, **Cristi János**, **Czucker Béla**, **Dauda Antal**, **Deutsch Jakab**, **Deutsch Vilmos**, **Dorogi István**, **Farkas Sándor**, **Fábián Ferenc**, **Fekete József**, **Friedmann Dezső**, **Füredi László**, **Geller Máttyás**, **Gyorgyevi Pál**, **Heller Dezső**, **Herold József**, **Issekutz Oszkár**, **Jakobcsich László**, **Karpelec Károly**, **Kaufmann Sándor**, **Kigyósi Rezső**, **Komlós Elemér**, **Kriszta Demeter**, **Kugel Jenő**, **Morgensztern Lajos**, **Morschl Ferenc**, **Muresán Nesztor**, **Münz Dezső**, **Neuwelt Pál**, **Orbán Ferenc**, **Pfeilmayer Arthur**, **Popescu Aurél**, **Pór Aladár**, **Rátky Dezső**, **Reinheimer Ferenc**, **Reisz Alajos**, **Remenyik József**, **Révész Jenő**, **Román Romolusz**, **Rosenzweig Arnold**, **Sebes Jenő**, **Sebők Sándor**, **Siket Sándor**, **Soltz Alajos**, **Spergel József**, **Schrank Dezső**, **Steiner György**, **Steinberger Gyula**, **Stützel György**, **Schwarz Antal**, **Szekeress József**, **Tóth Ágoston**, **Urai Zoltán**, **Varga István**, **Virányi János**, **Weisz Miksa**, **Weiszberger Ignác**, **Wolf Gyula**.

(—) **Évzáróvizsga.** A kishajai állami iskola június hó 16-án **Tompa Ferenc** gondnoksági elnök, főmérnök és nagyszámu közönség részvétele mellett tartotta meg évzáró ünnepét. A vizsgálat alkalmával **Boczkó Gyula** áll. tanító hazafias munkásságának és egyszerűségének legszebb eredményét mutatta növendékeivel. A jelen voltak örömmel hallgatták meg a tiszta románjuk növendékek magyar nyelvű feleleteit, hazafias szavatait és énekét. **Tompa Ferenc** gondnoksági elnök szép szavakban köszönt meg **Boczkó Gyula** tanító fáradságát nem ismerő, lelkes működését — a gondnokság és a szülők nevében. Az állami iskola csak két év óta működik.

(—) **Tíz éves találkozó.** Kérem az Aradon tartózkodó osztálytársaimat, hogy holnap, szombaton este a **Nagy Lajos**-féle „**Vadászkürt**” kerthelyiségben megjelenni sziveskedjenek. A találkozóra vonatkozó megbeszélés érdekében kérem a megjelenést, **Bányász Henrik**.

SPORT.

+ **Az Aradi Testgyakorlók Köre** ez uton értesíti összes tagjait, hogy az e hó 23-án Szegeden rendezendő sport ünnepélyen részt vesz atlétáival s ha tagjai közül kíséreként át óhajt valaki Szegedre utazni, úgy vasárnap reggel 6 óra 30 perckor az állomáson a vezetőnél jelentkezzen. Utiköltség Szegedre 1 korona 50 fillér. Az elnökség.

+ **Társas kirándulás Aldunára.** E hó 28—30. Temesvár, Buziás, Orsova, Kazánszoros, Alduna, Herkulesfürdő rendezi az Aradi Testgyakorlók Köre. Jelentkezési határidő e hó 25-én. Bármilyen felvilágosítással és programmal készséggel szolgál az ATK. vezetősége Arad. Főposta. Jelentkezéseket elfogad **Weisz Leó**, **Juhász és T.**, **Maidt és Schrod**, **Décsi Géza** és **Bloch H.** üzletekben.

TARKASÁGOK.

(*Kellemetlen vendég.*) A kellemetlen vendégek természetrajzát már sokan megírták, de hogy tulajdonképpen hogy lehet ellenük védekezni, az még titok. A legáltalánosabb módszer a letagadás, de hogy az sem vezet mindig sikerre, azt bizonyítja az alábbi kis história:

Egy aradi tanár felesége éppen elkészült hazulról, amikor észrevette, hogy egy látogató közeledik fenyegetően lakásuk felé. Még pedig milyen látogató! Egy vénkisasszony, aki több hosszal tartja a pletyka rekordot! A háziasszony fejében egy pillanat alatt kész volt az elhatározás. Merész mozdulattal beugrott a szomszéd szobába s csak mikor már biztonságban volt, akkor tanította be a kis fiát:

— Ha a néni kérdezi, hogy hol vagyok, mond, hogy elmentem!

Ugyszólván végszóra nyitott be a veszedelmes vendég. Barátságosan megsimogatta a kis fiút.

— Hol az anyuska?

— Elment!

— Ugy? És mikor jön haza?

A kis fiút zavarba hozta a kérdés. Egy ideig tűnődött, majd kinyitotta a mellékszoba ajtaját s bekiáltott:

— Mama, mama! Mikor jössz haza?

(*Szenzáció.*) Nagy anyagihiány a redakcióban! Semmi esemény se égen, se politikában. A szerkesztő borus arccal jár az asztalok közt.

— Hát kérem semmi sincs, semmi sincs?

Mély csönd. Végre egy hang bátortalanul szólal meg:

— A Pressében egy Roosevelt interjút láttam! Talán azt...?

— Az nem ér semmit! Ki a csoda olvas Roosevelt interjút!

— Vagy talán az olasz török háborúról? Az Agenzia Stefani szerint az olaszok ismét fényes győzelmet arattak! Egy datolyapálmát foglaltak el! Vagy ha ez nem, akkor Vilmos cáászár egy pohárköszöntőt tartott, Polónyi kijelentette, hogy purifikálja...

— Hallja, ha maga ilyesmikkel mer előállni, akkor jobb, ha leszokik az újságírástól. Nincs más semmi? Hát Amerika?

— Ott igazán nincs semmi! Mindössze, hogy **Smith**, a **Barnum** és **Bailey** cirkusz két méter hatvan magas csoda óriása gázsijavítást kért. Kijelentette, hogyha nem kap, akkor beszünteti a munkát, sztrájkol.

A szerkesztő arca rögtön felderült:

— Maga szerencsétlen és ezt csak most mondja! Hisz ez nagyszerű! Azonnal írjon róla egy hosszú cikket. Kétfasabos címmel. A címe: **Óriás sztrájk Amerikában!**

(*Protz ur gyerekei.*) **Protz ur** a kávéházban dicselkedett. Az összes vendégeknek végig kellett hallgatniuk, hogy **Protz ur**nak mennyi pénze van, milyen echt XIX. Lajos korabeli butor van az ebédlőjében, milyen értékes perziánér tepichek és így tovább. Végül a gyerekekre került a sor. Hogy az milyen okos! Van egy tanítója, aki számtanra tanítja, egy másik földrajzra, tanul zongorázni, van egy francia és egy német kisasszonya. Mikor nagynehezen bevégezte, valaki megkockázta a kérdést:

— Na és ki tanítja a fiút magyarul?

Protz ur indignálódva felelt:

— Motyurul? Motyurul én tanítok őt!

VÁROS ÉS MEGYE.

A megyei tisztviselők drágasági pótléka. Aradmegye törvényhatósági bizottsága a tavaszi rendes közgyűlésén megszavazta a vármegye tisztviselőinek az 1912. esztendőre is azt a drágasági pótlékot, amelyet az elmúlt évben megadtak. A közgyűlés határozatát most hagyta jóvá a belügyminiszter. Az erre vonatkozó belügyminiszteri rendeletet ma adta ki Dálnoki Nagy Lajos dr. alispán a megyei számvétségnek, ahol szűrgősen elkészítik az utalványozást. Holnap valószínűleg már ki is fizetik a drágasági pótlékot a megyei tisztviselőknek.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Aradi heti gabonavásár.

Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 21.

Alig mulik el nap eső nélkül, holott — mint ezt legutóbb is hangsúlyoztuk — csapadéka ez idő szerint semmi szükség sincs.

Megjelent a földművelésügyi miniszter hivatalos jelentése a vetések állásáról, mely szerint jó közepes termés várható, mely kilátás, ha az idő kedvezőre fordul, javulni fog.

A gabonaüzlet irányzata emelkedő.

Elkelt a mai piacon:

500 mm. buza	22'00—22'10
200 mm. tengeri	19'20
Rozs	19'20
Árpa	20'00
Zab	20'00

Az árak száz kilogrammonként koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, június 21

Készáru.

Amerika $\frac{1}{2}$ -el magasabb. Kínálat, vételkés megfelelő, 15 ezer mm. 5 fillérrel drágább.

Határidő.

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Buza 1912. októberi	11.58	11.58
Buza 1913. áprilisi	11.82—11.83	11.84—11.85
Rozs 1912. októberi	9.65—9.66	9.68—9.69
Tengeri 1912. júliusi	8.93—8.94	8.93—8.94
Tengeri 1913. májusi	7.48—7.49	7.47—7.48
Zab 1912. októberi	9.27—9.28	9.29—9.30

Az árak 10 kilónként számítva.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

URÁNIA

Mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma szombaton, 1912. június 22-én

1. Botrány Polidor házában. Humoros. — 2. Kis Tantalusz. Kacagtató. — 3. Viszálykodás a mulatóhelyen. Dráma. — 4. Matróz temetés. Életkép. — 5. Piri öngyilkos. Humoros. — 6. A gyűrű. Nagyszabású társadalmi dráma 2 felvonásban.

Előadások kezdete délután 6 órától kezdve esti 11 óráig. A hölgyek kéretnek a nézőtérre kalap nélkül megjelenni. — Minden előadásban katonazenekar játszik. — Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fillér.

Modern Szinpad, Központi-szálloda.

Ma, szombaton, 1912. június 22-én.

!! UJ MŰSOR. !!

Nagy nemzetközi variété előadás.

Elsőrangú táncosnők, énekesnők, magyar és német komikusok.

:-:- Állandó társulat. :-:-

H. Várady Elza, Kelemen Etus,
kabaré diva. táncosnő.

Révész Kató, Daisy Heart, Solti Rózsi,
énekesnő. amerikai énekesnő. kuplé énekesnő.

Ligeti Mariska, The 4 Australians,
átváltozó táncosnő. a legjobb angol táncsoport.

Max Peltini, Virág Jenő,
az Apollóteater komikusa. a Royal-orfeum komikusa.

Radó Sándor, H.-Heidelberg Albert,
komikus. karmester.

Kezdeté 9 óra után.

Kedvezőtlen idő esetében az előadás a téli-kertben tartatik.

APOLLO SZINHÁZ

az Andrassy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi szinpadja.

Ma szombaton, 1912. június 22-én:

1. A felbontott szerződés. Kacagtató. — 2. Az idegen. Érdekesítő dráma 3 felvonásban. — 3. Nem szívesen látott vendég. Igen vidám kép.

Előadások kezdete délután 6 órától folytatódagosan 11 óráig tartatnak.

NYILTTÉR.*

Limbeck János és fia

első magy. kir. szab. örökösös-gyára és temetésrendező intézetéből.

A ad, színház-épület. Városi és megyei telefon: 93.

Özv. Kádas Antalné szül. Ludig Aranka, a maga, úgy gyermekei Lajos, Aranka, Károly, Zoltán, Ödön, Tibor, Antal, és Palma, valamint az alulírottak nevében is mélyen szomorodott szívvél tudatja a szeretett jó férj, illetve édes apa, testvér, vő és rokon.

Kádas Antal,

f. é. június hó 20-án, éjjeli 11 $\frac{1}{2}$ órakor, életének 56 ik és boldog házasságuk 27-ik évében történt jobblétre szenderültét.

A boldogult földi maradványai június hó 22-én d. u. 4 órakor fognak Vécsey-utca 7-ik számú házában a róm. kath. egyház szertartásai szerint beszenteltetni és a felső temetőben lévő családi sírkertben örök nyugalomra tétetni.

Az engesztelő szt.-mise a boldogult lelki üdvéért június hó 25-én d. e. 8 órakor fog a főt. minorita-atyák szentegyházában az egek Urának bemutatattatni.

Áldás és béke hamvaira!

Arad, 1912. június hó 21-én.

Kuntz János, testvére. Özv. Ludig Lajosné szül. Latinák Frida, anyósa. Kuntz Jánosné, özv. dr. Szilvássy Lázlóné, Ludig Manó, sógornő és sógóra. Bolezni Antalné szül. Kuntz Rózsi, Kuntz Mariska, ifj. Kuntz János, Kuntz Irénke, Kuntz Zsuzsika, Szilvássy Ilmuska, Szilvássy Proska, unokahugai, illetve unokaöccse. 4180

Igen kellemes, tartós illatu

Kölni viz

Ruhák, szőrmék, butorok, stb. megóvására biztos hatású szerek

kaphatók

3932

Török A. és Társa

„ANGYAL” drogeriájában
Arad, Andrassy-tér 20. sz.

Férfi, női és gyermek cipők.

Francia forma.

7-9-10-12-14 16 koronás árban.

Kutányi J., Arad,
Vörösmarty-ú. 1. Telefon 335

Ujmenetrend

Az Aradról induló és ide érkező, valamint az Aradot érintő összes vonat menetrendjét tartalmazó füzet kapható az

Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

:: Ára 12 fillér. ::

Nyári színes cipők és angol tennis

CZIPŐK

Engelhardt Chassalla SZANDALLOK
már megérkeztek!!

Valamint a világhírű

SALAMANDER-CIPŐK

Egységárban.

941

K 16-50 és K 20-50 árban.

Kizárólag

WEINBERGER JÁNOS-NÁL

Arad—Temesvár kaphatók.

Képes árjegyzék díjtalannul.

Olcsó áruház.

Uj női divatüzlet!

Értesitem igen tisztelt
vettőimet és a n. é.
közönséget, hogy :-

Aradon, Lázár Vilmos-utca
(Földes-gyógyszertárral szemben)

egy rőfös, rövidru és női divat-
áruházat
nyitottam meg. :-

Saját érdekében kérem
a t. vásárló közönséget,
hogy állandóan igen ju-
tányos árainról **vétel-
kényszer nélkül**
mielőbb győződjék meg!

Grenadin méterje már 70 fill.
lértől.
Angol vászon 56 fillértől.
Himzett Madeira 70 fillértől.
Színes selyembatiszt 78 fillértől.
Kartonok 45 fillértől.
Szövetek 96 fillértől.
Selymek minden színben 86
fillértől.
Három pár férfi harisnya 1
korona 10 fillér.

Szíves látogatást kér:
Szegfű Manó
és Társa.

138—1912. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági
széke 150 drb. lepedő, 150 drb.
törülköző és 200 drb. porruha
szállítása iránt folyó évi június hó
24-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár: 1 lepedő 5 kor.,
1 törülköző 1 kor 20 fill., 1 por-
ruha 85 fill. A minták a kama-
rásnál megtekinthetők.

Bánatpénzül leteendő a kikiál-
tási ár, 10 %-a készpénzben, vagy
elfogadható értékpapírokban.

Az árlejtésen részt venni csak
írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan
nyújtandók be, s csak akkor vétet-
nek figyelembe, ha azokhoz a bá-
nompénz mellékelve van s ha az
ajánlatot tevő kijelenti, hogy az
árlejtési feltételeket ismeri és el-
fogadja.

Az árlejtési feltételek a gazda-
sági tanácsnok urnál az árlejtést
megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági
székének 1912. évi június hó 10-én
tartott üléséből.

A gazdasági szék

Helybeli termény nagykeres- kedésben irodai gyakornok azonnali belépésre kerestetik

Ajánlatok „Gabona-
üzlet” címen a ki-
adóba kérelmek. 4156

Eladó

egy jókarban levő, négy lóerős gáz-

motor

Cím a kiadóhivatalban.

Gara Miklós

saját készítményű cipőüzlete

Arad, Hunyadi-u. 3.

Tisztelettel értesitem Arad-
város és vidéke n. é. közönséget,
hogy a mai kor igényeinek megfelelő
legdivatosabb férfi, női és
gyermekcipő mintaraktárt

rendeztem be saját készítményű
cipőkből, hol raktáron tartok a
legkényesebb igényeknek is meg-
felelő árú, rendkívül olcsó áruk
mellett. Rendelések 24 óra alatt
alkészíttetnek. Ortopéd cipőket szak-
szerben készítek. Kérem a n. é.
közönséget, szíveskedjen meg-
győződést szerezni cipőim izlőse-
klállításáról, jószágáról és olcsóság-
gáról. Szíves támogatást kér.

Gara Miklós.

Kérem kirakatom megtekintését.

18723—1912.

Hirdetmény.

Az 1912. évi május hónapban
engedélyezett talmeresek várható
forgalmáról az aradi m. kir. pénz-
ügyi biztosság által küldött ösz-
szeírási jegyzék 7. drb. ívét az ál-
lami jövedékről szóló 1899. évi
XXV. t. c. 17. §-a és az erre vo-
natkozó utasítás 17 §-a értelmében
1912. évi június hó 19. től számí-
tandó 8 napra a városi fogyasztá-
si adó felügyelőségénél közzemlére
azzal tesszük ki, hogy azokat
érdekeltek névszerint Ján Antal,
Zsifkovics Milán, Kovács Lajos,
Nacht Viktor, Grünhut Samuél,
Gartner Mór, Boro Béla kik ital-
mérés engedélyt kaptak, nemcsak
megtekinthetők, hanem az azokban
kitüntetett forgalmi adatokra nézve
ugy nevezettek, mint az aradi ke-
reskedelmi testület és az ipartes-
testület is nyújthatók be a fentebb
jelzett idő alatt a városi fogyasztá-
si adó felügyelőségénél észrevéte-
leket.

Arad, 1912. június 17-én.

A városi tanács.

2 szobás

udvari lakás

vízvezetékekkel, július 1-ére

kiadó a Flórián-utcában

6b. számú házban, ajtó 3.

Ugyanitt égetett

tégla

is kapható. 4190

12306—1912. kh. sz.

Hirdetmény.

Közhirre tetetik, hogy Aradon
1912. évi április hó 23. napján fel-
foglalt 1 drb. fehér szőrű 4 hóna-
pos malacz mint gazdátlan jószág,
folyó évi június hó 25-én délután
1 órakor a helybeli városháza ud-
varán tartandó nyilvános árveré-
sen a leg többet ígérőnek kész-
pénzért eladatni fog.

Arad, 1912. évi június hó 17-én.

Rendőrkapitányság.

Pathefonok

és Pathe-lemezek, a legújabb fel-
vételek, kedvező fizetési feltételek
mellett kapható

Koch Dánielnél

Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz.
a Fehér Kereszt-tel szemben. 4111

12359—1912.

Hirdetmény.

Az érdekelteknek tudomására
adjuk, hogy a közös hadseregnek
a földmivelő és mezeti munkások-
tályhoz tartozó tényleges állomá-
nyu legénysége az aratás és egyéb
fontos mezeti munkák idejére, há-
rom hétre lendő szabadságoltatását
személyesen, kihallgatáson (rappon-
ton) kérheti, mely kérelmezés tel-
jesen díjtalan.

Arad, 1912. május 30.

A városi tanács.

Butorkiárusítás.

Tisztelettel értesitem a n. é.
közönséget, hogy előrehaladott
korom miatt a bútorkészítéssel
felhagytam és hogy készletben
levő gyönyörű butoraimat a
beszerzési áron alul is

végkiárusítom.

Kérve kérem a n. é. közönsé-
get, hogy butorszükségletét
nálam beszerezni szíveskedjen.

Varga József

Arad, Kápolna-utca 6/b. szám.

Ezen rovatban minden szöveg egy-
esetben beiktatásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József főh. ut. 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 257. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta útján küldendők — a szövegben a szöveg előír — vagy levélbéli nyelven. Tudakosodásnál a hirdetés száma mindenkor közzéteendő. (A jellegű leveleket kivéve) felvilágosításul szolgál a kiadóhivatal, és esetében, választásul csatolandó. Az apróhirdetések díja a szöveg száma szerint számított. Minden szöveg 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szöveg a kézirathoz előhúzással jelszóra. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kívánságára díjtalanul megszerkeszt. **HIRDETÉSEK ESTE FEL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.**

LEVELEZÉS.

Margitkám

Anna ön egy csókot?? Oh igen, de csak ha Anna-papíron kér meg erre, kaphatja juhásznál! 3487

Női keszék

Ágolására legjobb a Vojtek és Weiss készítménye. III-711

Édes kis cicám.

Drága leveledre válaszolva, óva és nagyon kérek, egészségedre vigyázz... Bővebben személyesen, de addig is kérek írjál, mikor találkozhatok veled ott, ahol együtt-létünkkel délután uszónáztunk. Nem ámitás és nem tettetés. Nagyon szeretve csókol Vadvirágod. 4185

Ha hull a baja,

használgon magyar haj-perolint Vojtek és Weisz. III-711

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Kristály

szivarka-hüvely 100 darab 20 fillér; „Fregoli” szivarkahüvely 100 darab 32 fillér. Pichler Sándor papírkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. 2551

Nyaralóknak

előnyös kölcsönkönyvtári bérlet, tetszés szerinti kicseréléssel. Minden új mű raktáron. Magyar és német szépirodalmi művek és folyóiratok minden elfogadható árban kaphatók. Divatlapok legnagyobb készlete. Krausz Paulin, színházépület. 4481

Rum compositio

jó házi rum előállítására Vojtek és Weisz. III-711

Egy matt hálószoba

és egyéb bútordarabok eladó. Rosenbergné Damjanich-utca 7. 4178

Egy magányos

locomobil 6 lóerejű, Nicho'son gyártmány, üzemképes állapotban, jutányos áron, szabad kézből eladó. — Cim Szathmáry Károly, Törny. 4178

Eladó

egy négyjártu nyersolaj mór, malomtársak megegyezése miatt, július 1-től a vevő azzonnal birtokába veheti. Értekezni Dronka Traján és Tamás Demeternél, Világos. Levelekre nem válaszolunk. 4179

ALKALMAZÁST NYER.

Egy szolid

házas leány felvétetik Wild Ferenc cukrászdában. 4169

Könyv házimunkára

egy 13-14 éves rendes leány gyermektelen családhoz felvétetik. Arad, Kölcsey-utca 9a.

Megbízható takarítónő

kerestetik a délelőtti órákra. Cim a kiadóhivatalban. 4185

Tanulóleányok

heti fizetéssel felvétetnek az Aradi nyomdarszvénytársaság könyvkötészetében.

KIADÓ LAKÁS.

Sina-utca és Tököl-tér

sarkán lévő bérházamban egy 4 és több 2 szobás lakás kiadó. Értekezhetni Codilla építészeti irodájában, József főherceg-ut 19 szám. Telefon 627 szám. 2741

A poloska

teljes kiírása csupán Vojtek és Weiss biztos szereivel érhető el. III-711

ALKALMAZÁST KERES.

Intelligens,

idősebb árva leány elmenne ur-családhoz mint házikisasszony vagy gyermekek mellé, házi dolgokban segédkezik, varrást jól érti. Cim a kiadóban. 4174

ÜZLETEK.

Bettelheim utóda

elsőrendű fehérnemű-tisztító intézet, családi körülmények miatt, azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 3998

Jóforgalmu

fodrászüzlet, lakberendezéssel eladó. Cim a kiadóhivatalban. 4147

Jómenetelű

szatócsüzlet, állásba menés folytán azonnal átadó. Cim a kiadóhivatalban. 4148

Eladó

borbély- és fodrász-üzlet minden elfogadható árban Radnai-ut 9. sz. alatt Aradon. 4171

INGATLAN.

Eladó ház

emeletes, 14 évig adómentes, kedvező fizetési feltételek mellett. Cim a kiadóhivatalban. 4021

Eladó.

Uj ház, 15 évig adómentes, a honvédhuszár laktanya mögött, kedvező fizetéssel. Értekezhetni Oppenheimer Mór építési irodában. Szabadság-tér 17. Telefon 839. 4075

Kápolna-utca

3. számú jól jövedelmező kisebb bérház szabadkézből eladó. Ugyanott butorozott szoba villanyvilágítással kiadó. 4081

Eladó ház.

Magyar-utca 7. számú félemeletes jól jövedelmező ház eladó. Bővebbet ugyanott. 4172

KÜLÖNFÉLE.

Poloskairást

eredményesen Lovas Károly lakástisztító vállalkozó eszközöl. Telefon 789. 4187

Ha nem jól eszik

a hizója, adjon neki Vojtek és Weiss hírneves állat tápporából. III-711

Taxameteres

Bér-autok
Telefonszám **816.**
2881
Szolgálat: reggel fél 6 órától éjjel 12 óráig.
Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

2111

Zálogház.

ból arany, ezüst és ékszerek
Farkas Streicher J. cégnél
Arad, Tököl-tér 1. sz. 2821

A legjobb és legtartósabb
LODENSZÖVETEK
SPORT- ÉS ESŐ-
KÖPENYEGEK
SAJÁT KÉSZÍTMÉNYÉT

szállítja az Első Különlegességi Tirol Loden és Esőköpenyek kiviteli háza Anton Innerebner, Innsbruck 7. Kapható minden jobb férfi divatüzletben, hol nincs, szállítást directe utánvét mellett történik.

A mesterdálnok...

Cipőm szép és tökéletes,
Benne járni élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van 3681

kaucsuk-sarok.

Stock-

Cognac

Medicinal

hivatalos olomzárral
ellátott palackokban
mindenütt kapható.

5975

CAMIS
ÉS
STOCK

gőzüzemű gyárból
BARCOLA.

Nyári a Budapesti Csipkeáruház
Occasiót rendez
Arad, Andrassy-tér 20. (Fischer Eliz-palota)
Selymek K. 160. Csipkeelmék 48 fillértől.

Csipkék 2 fillértől. Maderák
94 fillértől. Selyem, muszlin,
harisnyák, 85 fillértől.
Csipkemaradékok 50%
::: engedménnyel. :::